



Problems Encountered by Secondary School English Teachers in Teaching English and Suggestions for Solutions

Merve BOYRAZ¹, Gökhan BOYRAZ² & Fariz GÜL³

Keywords

Secondary School,
English Teaching,
English Teachers.

Abstract

The main purpose of the research is to determine the problems and solution proposals faced by English teachers working in secondary schools in teaching English. For this purpose, a qualitative research was carried out in a phenomenological design. The study group of the research consists of 20 English teachers working in Battalgazi and Yeşilyurt districts of Malatya province in the 2021-22 academic year. The data were obtained through a semi-structured interview form developed by the researchers. The obtained data were analyzed through content analysis. As a result of the research, there are few practical courses in universities, students' readiness level is insufficient, they are prejudiced and uninterested in English lessons, the number of courses, educational materials and textbooks are insufficient, parents and school administrators do not provide sufficient support, the test-based examination system has four basic It has been concluded that it is insufficient in measuring the skill and directs the students to memorization, and that the crowded classrooms affect learning negatively. Based on these findings, increasing the number of practical courses in universities, using appropriate methods and techniques in teaching, conducting individual guidance studies in order to break the prejudices of students against the English lesson, changing the negative perspectives of school administrators and parents towards English language teaching, increasing class hours, reducing class sizes. It is suggested that a comprehensive assessment that can measure all four basic skills should be made instead of test-based assessment.

Article History

Received

19 Nov, 2022

Accepted

20 Jan, 2023

¹ Corresponding Author. ORCID: 0000-0002-8212-3551. Hacı Avni Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi, mk-85@hotmail.com

² ORCID: 0000-0002-5410-9509. Kuyulu İlkokulu, gokhanboyraz26071985@gmail.com

³ ORCID: 0000-0002-1211-6102. Milli Eğitim Bakanlığı, frzgul80@gmail.com

Ortaokul İngilizce Öğretmenlerinin İngilizce Öğretiminde Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Anahtar Kelimeler
Ortaokul, İngilizce Öğretmeni, İngilizce Öğretimi.

Özet

Araştırmanın temel amacı ortaokullarda görev yapan İngilizce öğretmenlerinin İngilizce öğretiminde karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerilerini belirlemektir. Bu amaçla olgubilim deseninde nitel bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubu 2021- 22 öğretim yılında Malatya ili Battalgazi ve Yeşilyurt ilçelerinde görev yapan 20 İngilizce öğretmeninden oluşmaktadır. Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığı ile elde edilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir. Araştırmanın sonucunda üniversitelerde uygulamaya yönelik derslerin az olduğu, öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin yetersiz olduğu, İngilizce dersine karşı önyargılı ve ilgisiz oldukları, ders sayısı, eğitim-öğretim materyallerinin ve ders kitaplarının yetersiz olduğu, velilerin ve okul yöneticilerinin yeterli desteği vermedikleri, teste dayalı sınav sisteminin dört temel beceriyi ölçmede yetersiz olduğu ve öğrencileri ezbere yönelttiği, sınıfların kalabalık olmasının öğrenmeyi olumsuz etkilediği sonuçlarına ulaşılmıştır. Ulaşılan bu bulgulara dayalı olarak üniversitelerde uygulamaya yönelik derslerin artırılması, ders işlenişinde uygun yöntem ve tekniklerin kullanılması, öğrencilerin İngilizce dersine karşı önyargılarını kırabilmek amacıyla bireysel rehberlik çalışmalarının yapılması, okul yöneticileri ve velilerin İngilizce öğretimine karşı olumsuz bakış açılarının değiştirilmesi, ders saatlerinin artırılması, sınıf mevcutlarının azaltılarak yeniden düzenlenmesi, teste dayalı değerlendirme yerine dört temel beceriyi de ölçebilen kapsamlı bir değerlendirmenin yapılması önerilmektedir.

Makale Geçmişi

Alınan Tarih
19 Kasım 2022
Kabul Tarihi
20 Ocak 2023

1. Giriş

İnsanı diğer canlılardan ayıran temel özelliklerinden biri, geçmiş kuşağın bilgi birikimini edinmek/almak, buna yeni öğeler ilave ederek bu birikimi bir sonraki kuşağa aktarmaktır (Konan, 2013: 32). Eğitim, bireyler arasındaki farklılıklara duyarlı olabildiği ölçüde başarılı olabilir. Eğitimde benzerliklere odaklanmak ekonomiktir, kolaylıktır, farklara odaklanmak ise zor ve pahalıdır; fakat insan doğasının zenginliklerine ancak bu yolla erişilebilir ve toplumda çeşitlilik bu yolla sağlanabilir (Kuzgun, 2004: 1). Varlığını sürdürebilmek için olsa bile yeni bilgi, beceri ve tutumlar edinmek zorunda kalan insanoğlunun, günümüzde bunu en sistemli gerçekleştirdiği yerler eğitim kurumlarıdır. (Konan, 2013: 46). Okullar geleceğin nesillerini yetiştirirken aynı zamanda geleceğin toplumunu da şekillendirirler (Konan, 2013: 32). Okullar, en yakın çevresinden başlayarak evrensel düzeye kadar etkiler yaratabilen sistemlerdir. Bu etkinin yönü karşılıklı olmakla beraber, yoğunluğu ve etki gücü açısından bakıldığında okulun daha belirleyici olduğu söylenebilir. Okul, daha çok yakın çevresinden aldığı girdiyi, insan ögesinin başat olduğu bir süreçten geçirerek nitelikli çıktılar olarak mezun etmeyi öngörür (Konan, 2012: 75). Bunu gerçekleştirebilmek için uygun yeterlikle sahip, alanında uzmanlaşmış insan gücüne gereksinim duyar. Bunlar içerisinde en öne çıkanı öğretmenlik rolünü üstlenenlerdir. Öğretmenlik, insanlığın evrimindeki en kritik mesleklerden biridir. Öğretmen geleceğin nesillerini yetiştirirken, aynı zamanda geleceğin toplumunu da şekillendirmektedir (Konan ve Oğuz, 2009: 411). Öğretmenler, kestirilemeyen ve kolaylıkla kontrol altına alınıp sürdürülemeyen biricik durumlar ve kişilerle, insan ilişkileri yoğun etkileşimi gerektiren bir

mesleğin üyeleridir (Konan ve Oğuz, 2016: 275). Eğitim ve öğretimin temeli, öğretmen öğrenci ilişkisine dayanır. Bu ilişkiler istenen düzeyde olmadıkça, amaç, konu, çevre ve diğer öğretim öğeleri ne kadar iyi hazırlanırsa hazırlansın sağlıklı bir eğitim ve öğretimin gerçekleştirilmesi güçtür. Çocuklara değer veren öğretmen kendini onlara, sevdirecektir. İşte bu sevgi, eğitim ve öğretim ortamının ilk koşuludur (Binbaşoğlu, 1994; 230). Okullarda, okulun çıktısının niteliğini belirleyen en etkili öge hiç kuşkusuz öğretmenlerdir. Öğretmenler bunu, sadece klasik anlamdaki bilgi aktarıcılığı yoluyla yerine getiremezler. Aynı zamanda öğrencilerine, meslektaşlarına ve topluma örnek olacak tutum ve davranışlarıyla oluşturacakları rol modeli olmayla gerçekleştirirler (Konan, 2012: 75). Öğretmenlerin, olumlu tutumlarının, kişisel ve mesleki gelişimlerini olumlu yönde etkilemeleri beklenir. Böyle bir öğretmen, öğrencileri için de olumlu tutum geliştirerek onların kişisel gelişimlerine katkıda bulunabilir. Öğrenciler model aldıkları öğretmenin tutum ve davranışlarını benimsemekte, kazanımlarını ya kendi akranlarına ya da kendinden sonraki nesillere aktarmaktadır. Bu açıdan bakıldığında, öğretmenlerin olumlu alışkanlıklara sahip olmalarının önemi de ortaya çıkmaktadır (Konan ve Oğuz, 2013:106-107). Özellikle bilimsel ve teknolojik alanlarda yaşanan hızlı gelişmeler ile beraber dünya üzerinde sınırlar belirsizleşmeye, ülkeler arası ilişkiler artmaya başlamıştır. Bilgi teknolojilerinin hızlı gelişmesiyle bütün dünyayı saran bir iletişim ağı oluşmuş, bilimsel araştırmalar, kültürel değişimler, üretkenlik, ticaret ve eğitimin ana bilgi kaynağı olmuştur. Öyle ki dünyanın en uzak noktalarında yaşayan milyarlarca insanın iletişim kurup kültürel aktarım yapması olanaklı hale gelmiştir. İlişkilerin daha kolay ve anlaşılır olmasını sağlamak açısından, dünyanın ortak dili haline gelmiş olan İngilizceyi öğrenmek, anlamak, konuşabilmek son derece önemli hale gelmiştir. Yabancı dil öğrenmek yaşadığımız çağda bir tercih veya hobi olmaktan çoktan çıkıp, bir gereklilik haline gelmiştir. Küreselleşen dünyamızda yeni bir dil bilmek her zaman bir adım önde olmak olanağı yaratmaktadır. Bu nedenlerle hemen her toplum üyelerinin yabancı dil, özellikle de İngilizce öğrenmesini özendirme çabası içerisine girmiştir. Ülkemizde de İngilizce öğretimi üzerinde önemle durulmakta ve bu konuda verimlilik ve etkililiği arttırmak adına yıllardır çeşitli girişimlerde bulunmaktadır. Bunu gerçekleştirmek için eğitim sistemimizde birtakım değişikliklere gidilmiş, yabancı dil dersi ilkökul ikinci sınıflardan itibaren öğretilmeye başlanmıştır. Bazı proje okullarında da İngilizce ağırlıklı sınıflar oluşturulmuştur. Ayrıca ders saatleri konusunda da düzenlemeler yapılmıştır. Yapılan tüm değişikliklere rağmen ülkemizde yabancı dil öğrenmek, özellikle de konuşabilmek büyük bir sorun olmaktan çıkamamıştır. Bu başarısız tablonun arkasında birçok neden yer almaktadır. Bunlar arasında yer alan kişisel sebeplere göz atılacak olunursa özgüven eksikliğinin en başta yer aldığı görülecektir. Başkalarının hakkımızda ne düşündüğü konusundaki kaygıların, öz güven eksikliğinin ana kaynağı olduğu ileri sürülebilir. Konuşulanların bir kısmını kaçırmak, sözcükleri karıştırmak veya doğru telaffuz edememek gibi hata yapma korkusu da dil öğrenimini olumsuz etkileyen faktörlerdendir. Kullanılmayan dil bellekte uzun süre kalmaz, bu sebeple dili kullanmama da yabancı dili kalıcı biçimde öğrenememenin önemli sebeplerindendir. Yabancı dil öğrenmede öğrencilerin yeterince motive edilmesi de son derece önemlidir. Ayrıca öğrencilerin ve velilerin vizyon eksikliği de yabancı dil öğrenme önündeki önemli engeller

arasında yer almaktadır. Gerek ülke gerekse bireysel olarak yabancı dil öğrenmenin önemi konusunda tutumun değiştirilmesi gerekmektedir. Ülkemizde yabancı dil öğretimi, son zamanlarda bir zorunluluk haline gelmiştir. Özellikle yabancı dil öğretiminde kişilerin ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde daha nitelikli, işlevsel ilke ve yöntemler uygulanmaktadır (Büyükkırlı, 2005: 12). Dil sadece bir iletişim aracı değildir ve insanın çocukluk döneminden olgunluk dönemine kadar kendini yönetebilmesini, toplumda sosyalleşebilmesini, eğitimi ve aynı zamanda gelişimindeki tüm süreçlerini içine almaktadır. Çağımızda başka uluslarla iletişim kurabilmek, onlarla bilgi alışverişini sağlamak, ekonomi ve ticari alanlarda ilişkiler kurup bunu sürdürebilmek ve kendimizi anlatabilmek adına kendi dilimiz haricinde en az bir yabancı dili daha öğrenmek gerekli hale gelmiştir. Bu nedenle günümüzde, herhangi bir yabancı dil öğrenmek kişiye bilişsel, toplumsal, kişisel ve akademik faydalar sağlamaktadır (Ercan, 2019: 13). Ülkemizde İngilizce öğrenmede karşılaşılan problemlerin temel nedeni konuşma eğitiminin öncelikli ve yoğun bir şekilde yapılamamasıdır. Bu durum ülkemizde yabancı dil öğretimi konusunda karşılaşılan en büyük sorundur. Okullarda verilen yabancı dil eğitimi daha çok dil bilgisi odaklıdır. Ayrıca yabancı dil bilmek dil bilgisi bilmekle eş tutulmaktadır (Işık, 2009: 19). Öğrencilerin İngilizce dersine karşı ön yargılı olmaları, yeterli hazırbulunuşluk düzeyine sahip olmamaları, okullarda İngilizce dersinin önemsenmemesi ve buna bağlı olarak İngilizce ders başarısının istenen düzeyde olmaması, İngilizce öğrenme ve öğretme sürecinde bazı aksaklıklar yaşandığını göstermektedir. Bu sebeple İngilizce öğretmenlerinin yaşadıkları sorunların ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin neler olduğunun irdelenmesi gerekmektedir.

2. Yöntem

Bu bölümde Araştırmanın Deseni, Çalışma Grubu, Veri Toplama Aracı, Veri Toplama Aracının Uygulanması ve Verilerin Analizine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

2.1. Araştırmanın Deseni

Bu araştırma olgubilim deseni nitel bir araştırmadır. Olgubilim deseni farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır. Olgubilim deseni amaç bireylerin bir olguya ilişkin yaşantılarını, algılarını ve bunlara yüklediği anlamları belirlemektir. Olgubilim araştırmaları nitel araştırmanın doğasına uygun olarak kesin ve genellenebilir sonuçlar ortaya koymayabilir. Ancak bir olguyu daha iyi tanımamıza ve anlamamıza yardımcı olacak sonuçlar sağlayacak örnekler, açıklamalar ve yaşantılar ortaya koyabilir. Bu yönüyle hem bilimsel alan yazına hem de uygulamaya önemli katkılar getirebilir (Yıldırım ve Şimşek, 2013, Akt. Konan, Bozanoğlu ve Çetin, 2019: 1452)

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2021-22 öğretim yılında Malatya ili Battalgazi ve Yeşilyurt ilçelerindeki ortaokullarda görev yapan İngilizce öğretmenlerinden, İngilizce öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerilerine ilişkin görüşlerini belirten 20 kişi oluşturmaktadır.

Çalışma grubunda yer alan ortaokul İngilizce öğretmenlerine ilişkin demografik bilgiler Çizelge 1’de verilmiştir.

Çizelge 1. Çalışma Grubunda Yer Alan Sınıf Öğretmenlerinin Demografik Bilgileri

Kod	Cinsiyet	Kıdem (yıl)	Yerleşim Yeri	Unvan	Ders saati
İÖ 1	Erkek	10	Merkez ilçe	Öğretmen	20
İÖ 2	Kadın	16	Merkez ilçe	Öğretmen	15
İÖ 3	Kadın	3	Merkez ilçe	Öğretmen	26
İÖ 4	Erkek	8	Merkez ilçe	Öğretmen	30
İÖ 5	Kadın	10	Merkez ilçe	Öğretmen	26
İÖ 6	Erkek	19	Merkez ilçe	Müdür Yardımcısı	6
İÖ 7	Kadın	13	Köy/Mahalle	Öğretmen	29
İÖ 8	Kadın	8	Merkez İlçe	Öğretmen	27
İÖ 9	Erkek	14	Köy/Mahalle	Öğretmen	22
İÖ 10	Kadın	12	Merkez İlçe	Öğretmen	22
İÖ 11	Kadın	8	Merkez İlçe	Öğretmen	25
İÖ 12	Erkek	18	Merkez İlçe	Müdür Yardımcısı	10
İÖ 13	Kadın	22	Merkez İlçe	Öğretmen	22
İÖ 14	Kadın	6	Köy /Mahalle	Öğretmen	24
İÖ 15	Kadın	9	İlçe	Öğretmen	26
İÖ 16	Kadın	12	Merkez İlçe	Öğretmen	15
İÖ 17	Erkek	9	Köy/Mahalle	Öğretmen	25
İÖ 18	Kadın	13	Merkez İlçe	Öğretmen	24
İÖ 19	Kadın	5	İlçe	Öğretmen	26
İÖ 20	Kadın	13	Merkez İlçe	Öğretmen	28

Çizelge 1’de görüldüğü üzere katılımcı öğretmenlerin 14’ü kadın, 6’sı erkektir. İÖ6 ve İÖ 12 kodlu katılımcılar aynı zamanda Müdür Yardımcılığı görevini de yürütmekte, diğer katılımcılar ise İngilizce öğretmenidirler. Katılımcıların 2’si 1-5 yıl, 6’sı 5-10 yıl, 8’i 10-15 yıl, 3’ü 15-20 yıl, 1’i 20-25 yıl çalışma süreleri olduğu görülmektedir. Katılımcıların 14’ü il merkezi / merkez ilçe, 2’si ilçe, 4’ü köy / mahalle yerleşim yerinde çalışmaktadır. Katılımcıların 2’si 6-10 saat, 2’si 10-15 saat, 1’i 15-20 saat, 8’i 20-25 saat, 8’i 25 saat ve üstü ders saatlerine sahiptirler.

2.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmanın veri toplama aracı, araştırmacılar tarafından geliştirilen ve iki bölümden oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formudur. Bu yarı yapılandırılmış görüşme formunun birinci bölümünde katılımcı ortaokul İngilizce öğretmenlerinin cinsiyeti, öğretmenlikteki kıdemi, görev yaptığı okulun bulunduğu yerleşim yeri, görev unvanı ve haftalık ders saatini belirlemeyi amaçlayan beş soru yer almaktadır. İkinci bölümde ise ortaokullarda görev yapan İngilizce öğretmenlerinin İngilizce öğretiminde karşılaştıkları sorunları ve bunların çözümüne ilişkin önerilerini belirlemeyi amaçlayan 12 açık uçlu soru yer almaktadır.

2.4. Veri Toplama Aracının Uygulanması

Araştırmanın verileri, 2021-22 öğretim yılı bahar yarıyılında, veri toplama aracının uygulanması ile elde edilmiştir. Malatya ili Battalgazi ve Yeşilyurt ilçelerindeki ortaokullarda İngilizce öğretmeni olarak görev yapanlardan, İngilizce

öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerilerine ilişkin görüşleri, yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla elde edilmiştir.

2.5. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin analizinde, büyük oranda betimsel analiz ve bazı bölümlerde içerik analizi yaklaşımından yararlanılmıştır. Betimsel analiz yaklaşımına göre elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Veriler araştırma sorularının ortaya çıkardığı temalara göre düzenlenebileceği gibi, görüşme ve gözlem süreçlerinde kullanılan sorular ya da boyutlar dikkate alınarak da sunulabilir. Betimsel analizde, görüşülen ya da gözlenen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara sık sık veriler verilir. Bu tür analizde amaç, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2011, Akt. Konan, Yılmaz ve Bozanoğlu, 2017: 109). İçerik analizinde ise temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Betimsel analizde özetlenen ve yorumlanan veriler, içerik analizinde daha derin bir işleme tabi tutulur ve betimsel bir yaklaşımla fark edilmeyen kavram ve temalar bu analiz sonucu keşfedilmeye çalışılır.

3. Sonuçlar Ve Değerlendirme

Bu bölümde, araştırmanın amacını gerçekleştirmek için toplanan verilerin çözümlenmesi sonucunda elde edilen bulgularla, bu bulgulara ilişkin yorumlar yer almaktadır.

3.1. Ortaokul İngilizce Öğretmenlerinin İngilizce Öğretiminde Karşılaştıkları Sorunlar

Ortaokul İngilizce öğretmenlerinin İngilizce öğretiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin İngilizce öğretmenlerinin görüşlerini belirlemek amacıyla çalışma grubunda yer alan İngilizce öğretmenlerine yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığı ile 12 soru yöneltilmiştir. İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla sorulan sorulara verdikleri yanıtlar içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir.

Katılımcılara ilk olarak “İngilizce öğretiminde çoktan seçmeli soru tipine dayalı sınav sisteminden kaynaklı yaşanan sorunlar nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki bu soruya verdikleri yanıtlar analiz edilmiş, ulaşılan sonuçlar Çizelge 2’de verilmiştir.

Çizelge 2. İngilizce Öğretiminde Çoktan Seçmeli Soru Tipine Dayalı Sınav Sisteminden Kaynaklı Yaşanan Sorunlara İlişkin Bulgular

Karşılaşılan Sorunlar	f
1. Dört temel beceriyi ölçmemesi	7
2. Ezbere teşvik etmesi	6
3. Rastgele şık işaretlenmesi	4
4. Sınav kaygısı yaratması	2
5. Kopya çekilebilmesi	1

Çizelge 2 incelendiğinde İngilizce öğretiminde çoktan seçmeli soru tipine dayalı sınav sisteminden kaynaklı yaşanan en önemli sorunun “dört temel beceriyi ölçmemesi” olduğunu belirttikleri, bunu sırasıyla “ezbere teşvik etmesi”, “rastgele

şık işaretlenmesi”, “sınav kaygısı yaratması ve “kopya çekilebilmesi” izlediği görülmektedir.

İngilizce öğretiminde çoktan seçmeli soru tipine dayalı sınav sisteminden kaynaklı yaşanan sorunlara ilişkin bazı İngilizce öğretmenleri görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“İngilizce bilgisini ölçen bir sistem değil. Speaking ve listening olmadan dil öğrenimi olmaz.” (İÖ 1)

“Öğrencilerin sadece sınav odaklı ders çalışmaları zaten başlı başına bir sorun ve dört temel beceriyi içermemesi dil öğrenmedeki yeterliliğini sağlamamaktadır.” (İÖ 2)

“Dinleme ve konuşma becerilerine gereken önemin öğrenciler tarafından verilmemesine sebep olmaktadır.” (İÖ 10)

“Ezbere yönlendiriyor, belli cümle kalıplarını ezberliyorlar. Sınav kaygısı taşıyarak dil öğrenmeye mecbur kalıyorlar. Doğal bir merak ve istek olması gerekiyor.” (İÖ 18)

“Öğrenciler bilmediği kelimeleri sallayarak işaretleme yapıyor.” (İÖ 19)

“Kopya çekebilir. Soruları bilmeden cevaplayabilir” (İÖ 5)

“Öğrenciler merkezi sınav odaklı çalışmaktadır. Test odaklı çalıştıkları için konuşma yetenekleri gelişmiyor. Günlük hayatta İngilizceyi kullanmıyorlar, pratik yapmıyorlar.” (İÖ 20)

İngilizce öğretiminde çoktan seçmeli soru tipine dayalı sınav sisteminden kaynaklı yaşanan sorunlara ilişkin İngilizce öğretmenlerinin görüşleri bir bütün olarak incelendiğinde teste dayalı sınav sisteminin öğrencilerde dört temel beceriyi geliştirmede yetersiz kaldığı, sınav sisteminin öğrencileri ezbere teşvik ettiği, öğrencilerde sınav kaygısı oluşturduğu, öğrencilerin kopya çekme olasılığının yüksek olduğu ve öğrencilerin konuyu yeterince bilmemelerine rağmen rastgele bir şık işaretleyebildiği ileri sürülebilir.

Katılımcılara ikinci olarak “İngilizce öğretiminde öğrenciden kaynaklı yaşanan sorunlar nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir.

Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki bu soruya verdikleri yanıtlar analiz edilmiş, ulaşılan sonuçlar Çizelge 3’de verilmiştir.

Çizelge 3. İngilizce Öğretiminde Öğrenciden Kaynaklı Sorunlara İlişkin Bulgular

Karşılaşılan Sorunlar	f
1. Dil öğrenmeye karşı oluşmuş önyargılar	7
2. Öğrencilerin motivasyonlarının düşük olması	5
3. Kelime ezberlemeye karşı isteksizlik	3
4. Yeterince tekrar yapılmaması	2
5. İngilizce öğrenmenin bir işlerine yaramayacağını düşünmeleri	3

Çizelge 3 incelendiğinde İngilizce öğretiminde öğrenciden kaynaklı karşılaşılan en önemli sorunun “dil öğrenmeye karşı oluşmuş önyargılar” olduğunu belirttikleri, bunu sırasıyla “öğrencilerinin motivasyonlarının düşük olması”, “kelime

ezberlemeye karşı isteksizlik”, “yeterince tekrar yapılmaması” ve “İngilizce öğrenmenin bir işlerine yaramayacağını düşünmeleri” izlediği görülmektedir.

İngilizce öğretiminde öğrenciden kaynaklı sorunlara ilişkin İngilizce öğretmenlerinden bazıları görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“İngilizcenin önemini kavrayamadıkları için İngilizceyi önemsemiyorlar. Sadece sınava yeterli olacak kadar o da 8. sınıfta çalışıyorlar.” (İÖ 2)

“Öğrenciler bazen konu anlatımlarında sıkılıyorlar, onlar için daha eğlenceli hale getirilebilir, kelime öğrenmekte zorluk yaşıyorlar.” (İÖ 10)

“İlgisiz olması, zaten İngilizceyi sevmiyorum diyerek çalışmayı en baştan bırakması. İngilizce ne işimize yarıyor ki, onlar da Türkçe öğrensin gibi yorumlarla kendilerini demotive etmeleri, ailelerin de çocukları üzerinde otoritelerinin olmaması ve onların da teşvik edememesi.” (İÖ 11)

“Öğrenciler yeterince tekrar yapmıyorlar. Derste öğrendiklerini düşünüyorlar ancak birkaç hafta sonra aynı konuda soru sorulduğunda cevap veremiyorlar” (İÖ 20)

İngilizce öğretiminde öğrenciden kaynaklı yaşanan sorunlara ilişkin İngilizce öğretmenlerinin görüşleri bir bütün olarak incelendiğinde öğrencilerin dersi zor buldukları bu sebepten öğrenmeye karşı birtakım önyargılarının olduğu, dersi yeterince önemli bulmadıkları, İngilizce dersine karşı motivasyonlarının düşük olduğu, özellikle kelime ezberlemek istememeleri, öğrenilen konuların tekrarlarının yapılmadığı, İngilizce öğrenmenin gereksiz olduğunu düşündükleri ileri sürülebilir.

Katılımcılara üçüncü olarak “İngilizce öğretmenleri, İngilizce dersinin içeriği, müfredatı, ders kitapları, yardımcı ders kaynakları, sınavları, vb. kaynaklı ne tür sorunlarla karşılaşmaktadır?” sorusu yöneltilmiştir.

Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki bu soruya verdikleri yanıtlar analiz edilmiş, ulaşılan sonuçlar Çizelge 4’de verilmiştir.

Çizelge 4. İngilizce Dersinin İçeriği, Müfredatı, Ders Kitapları, Yardımcı Ders Kaynakları, Sınavları, vb. Kaynaklı Sorunlara İlişkin Bulgular

Karşılaşılan Sorunlar	f
1. Ders kitaplarının yetersiz ve içerik olarak zayıf olması	8
2. Kaynak kitap aldırılmama	5
3. Bir üniteye birden fazla konunun verilmesi	4
4. Müfredatın yoğun olması	2
5. Ünite sayısının fazla olması	1

Çizelge 4 incelendiğinde İngilizce öğretmenlerinin, İngilizce dersinin içeriği, müfredatı, ders kitapları, yardımcı ders kaynakları, sınavları, vb. kaynaklı en önemli sorunun “ders kitaplarının yetersiz ve içerik olarak zayıf” olduğunu belirttikleri, bunu sırasıyla “öğrencilere kaynak kitap aldırılmama”, “bir üniteye birden fazla konunun verilmesi”, “müfredatın yoğun olması” ve “ünite sayısının fazla olması” izlediği görülmektedir.

İngilizce öğretmenlerinin İngilizce dersinin içeriği, müfredatı, ders kitapları, yardımcı ders kaynakları, sınavları, vb. kaynaklı karşılaştıkları sorunlara ilişkin İngilizce öğretmenlerinden bazıları görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“Öğrenciler öncelikle daha renkli kitaplar istiyorlar ve müfredatta dilbilgisi ağırlıklı olduğu için konuşmada sıkıntı yaşıyorlar. Öğrenciler diğer derslerde de bilmedikleri konularla İngilizcede daha öncesinde karşılaşılıyorlar. Öğrenci Türkçede zamanı bilmeden biz onlara zaman anlatıyoruz” (İÖ 1)

“Her seviyede iyi hazırlanan kaynak kitaba ihtiyaç duyuluyor, çünkü devlet kitabı seviyeye uygun değil ve yetersiz” (İÖ 5)

“Üniteler çok fazla. Ünite sayısı azaltılmalı. Örneğin 6. sınıfta simple past tense, present continuous, simple present derslerini arka arkaya vermek çocuklar için çok ağır olmaktadır. Bunların incelenerek hafifletilmesi gerekmektedir. Ders kitabının cevaplarına öğrenciler internette kolayca ulaşabiliyorlar. Bunun da önlenmesi gerekmektedir” (İÖ 11)

“Bazı konularla ilgili yetersiz etkinliklerin olması. Öğretmenin mutlaka ek kaynak kullanması gerekir” (İÖ 16)

“Ders kitabı bazen yetersiz oluyor kaynak kitap için de her öğrencinin bütçesi yeterli olmayabiliyor” (İÖ 10)

“Özensiz ders kitapları, alıştırmalar ve pratik bakımından fakir kitaplar.” (İÖ 17)

İngilizce öğretmenlerinin, İngilizce dersinin içeriği, müfredatı, ders kitapları, yardımcı ders kaynakları, sınavları, vb. kaynaklı karşılaştıkları sorunlar incelendiğinde ders kitaplarının içerik, görsel ve etkinlikler anlamında yetersiz olduğu, ders kitapları yetersiz geldiği için yardımcı kaynak aldırarak istendiği ancak öğrencilerin maddi yetersizlikleri ve devlet tarafından kaynak kitap aldırmanın yasak olmasından dolayı sıkıntı yaşandığı, özellikle alt sınıflarda bir ünite kapsamında birden fazla konuya yer verildiği, müfredatın halihazırdaki ders saatleri süresince yoğun olduğu ve yetiştirmede sıkıntılar yaşandığı, ünite sayısının fazla olduğu ve ünitelerin yetiştirilmesi gerektiği için konuşma, dinleme ve yazma etkinliklerine yeterince vakit ayrılmadığı ileri sürülebilir.

Katılımcılara dördüncü olarak “İngilizce öğretiminde velilerden kaynaklı yaşanan sorunlar nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir.

Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki bu soruya verdikleri yanıtlar analiz edilmiş, ulaşılan sonuçlar Çizelge 5’de verilmiştir.

Çizelge 5. İngilizce Öğretiminde Velilerden Kaynaklı Yaşanan Sorunlara İlişkin Bulgular

Karşılaşılan Sorunlar	f
1. Velilerin İngilizce dersini gereksiz görmesi	9
2. Velilerin öğrencilere yardımcı olmaması	5
3. Velilerin ilgisiz olması	4
4. Velinin İngilizce bilgisine sahip olmaması	2

Çizelge 5 incelendiğinde İngilizce öğretiminde velilerden kaynaklı en önemli sorunun “velilerin İngilizce dersini gereksiz görmesi” olduğunu belirttikleri, bunu

sırasıyla “velilerin öğrencilere yardımcı olmaması”, “velilerin ilgisiz olması” ve “velilerin İngilizce bilgisine sahip olmaması” izlediği görülmektedir.

İngilizce öğretiminde velilerden kaynaklı yaşanan sorunlara ilişkin bazı İngilizce öğretmenleri görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“Velilerde de İngilizceye karşı önyargı olması ve bilmedikleri için çocuklarına yardımcı olamamaları.” (İÖ 7)

“Veliler bazen dil öğretimini gereksiz buluyor. Öğrenciye de bu velinin ilgisizliği olarak yansıyor. Öğrenci de doğal olarak boş veriyor.” (İÖ 14)

“Veliler okula gidip gelmiyorlar. Toplantılara bile katılım az. Çocuklara evde destek olmuyorlar.” (İÖ 9)

“Velilerimiz düzenlenen veli toplantılarına katılım göstermemektedir. Herhangi bir sıkıntı durumunda WhatsApp üzerinden bilgilendirme yapıldığı halde birçok velimiz geri dönüş yapmamaktadır. Öğrenciler kitabını unutuyor, defter getirmiyor, ödev yapmıyor ve bu sıkıntıları veliye bildirdiğim halde bir sonraki hafta aynı öğrenciler aynı şekilde okula geliyor. Öğrenci de veliden herhangi bir uyarı almadığı için davranışının yanlış olduğunun farkına varmamaktadır. Bu durumda eğitimi aksatmaktadır.” (İÖ 20)

İngilizce öğretiminde velilerden kaynaklı sorunlar incelendiğinde velilerin İngilizce dersini diğer dersler kadar önemli bulmadığı, velilerin öğrencilerin ders takiplerini yapmadıkları, velilerinin yeterli İngilizce bilgisine sahip olmadıklarından dolayı öğrencilere yardımcı olmakta yetersiz kaldıkları, velilerin okullarda düzenlenen toplantılara yeterli katılımı göstermedikleri ve velilerin öğrenci ve okula karşı yeterince ilgili olmadıkları ileri sürülebilir.

Katılımcılara beşinci olarak “İngilizce öğretmenlerine sunulan hizmet içi eğitim programlarının işlerliği konusunda yaşanan sorunlar nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir.

Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki bu soruya verdikleri yanıtlar analiz edilmiş, ulaşılan sonuçlar Çizelge 6’da verilmiştir.

Çizelge 6. İngilizce Öğretmenlerine Sunulan Hizmet İçi Eğitim Programlarının İşlerliği Konusunda Yaşanan Sorunlara İlişkin Bulgular

Karşılaşılan Sorunlar	f
1. Online seminerlerin verimli olmaması	8
2. Yetersiz ve anlamsız bulunması	3
3. Katılımcı sayısında sınırlılık olması	2
4. İngilizce içeriklerinin yetersiz olması	2
5. Herhangi bir sorun yok	2
6. Eğitim zamanı ve yerinin uygun olmaması	1
7. Sunuş yolu ile eğitim verilmesi	1
8. Bilgim yok	1

Çizelge 6 incelendiğinde İngilizce öğretmenlerine sunulan hizmet içi eğitim programlarının işlerliği konusunda yaşanan en önemli sorunun “online seminerlerin verimli olmaması” olduğunu belirttikleri, bunu sırasıyla “eğitim

programlarının yetersiz ve anlamsız bulunması”, “katılımcı sayısında sınırlılık olması”, “İngilizce içeriklerinin yetersiz olması”, “eğitim zamanı ve yerinin uygun olmaması” ve “sunuş yolu ile eğitim verilmesi” izlediği görülmektedir. Ayrıca bir öğretmen konu hakkında bilgisi olmadığını, bir öğretmen de herhangi bir sorun olmadığını belirtmiştir.

İngilizce öğretmenlerine sunulan hizmet içi eğitim programlarının işlerliği konusunda yaşanan sorunlara ilişkin İngilizce öğretmenlerinden bazıları görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“Hizmetiçi eğitimlerde yabancı dile yönelik çok az program var ve bu gelişim açısından yetersiz” (İÖ 3)

“Sadece anlatım yöntemi ve slaytlarla anlatılması.” (İÖ 7)

“Çevrim içi ortamlarda yapılan eğitimler bazen yetersiz kalabiliyor. Eğitim daha çok fiziksel ortamlarda verilmeli.” (İÖ 14)

“Yeterli sayıda İngilizce hizmet içi eğitim semineri sunulmamaktadır. Mesela dönem başında ve sonunda öğretmenlere uygulanan mesleki seminerlerde öğretmenler okullarda çay, kahve içmekte ve sohbet etmektedirler. Seminerler amacına hizmet etmemektedir.” (İÖ 20)

İngilizce öğretmenlerine sunulan hizmet içi eğitim programlarının işlerliği konusunda yaşanan sorunlar incelendiğinde online olarak düzenlenen hizmet içi eğitim programlarının verimli olmadığı, eğitimlerin yetersiz ve anlamsız bulunduğu, katılımcı sayısı sınırlılığından dolayı her öğretmenin eğitimlere alınamadığı, İngilizce içeriklerinin yetersiz olduğu, eğitim zaman ve mekanının uygun olmadığı ve geleneksel yöntem olan sunuş yolunun verimli olmadığı ileri sürülebilir.

Katılımcılara altıncı olarak “Okul ve bölge zümre toplantılarının İngilizce öğretime katkısı hakkında karşılaşılan sorunlar nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir.

Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki bu soruya verdikleri yanıtlar analiz edilmiş, ulaşılan sonuçlar Çizelge 7’de verilmiştir.

Çizelge 7. Okul ve Bölge Zümre Toplantılarının İngilizce Öğretime Katkısı Hakkında Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Bulgular

Karşılaşılan Sorunlar	F
1. Amacına hizmet etmemesi	10
2. Sadece evrak üzerinde kalması	4
3. Herhangi bir sorunla karşılaşmadım	4
4. Ortak karar alınmaması	1
5. Kalabalık olması	1

Çizelge 7 incelendiğinde okul ve bölge zümre toplantılarının İngilizce öğretime katkısı hakkında karşılaşılan en önemli sorunun “okul ve bölge zümre toplantılarının amacına hizmet etmemesi” olduğunu belirttikleri, bunu sırasıyla “yapılan toplantıların sadece evrak üzerinde kalması”, “toplantılarda ortak karar alınamaması” ve “toplantıların kalabalık olması” izlediği görülmektedir.

Okul ve bölge zümre toplantılarının İngilizce öğretimine katkısı hakkında karşılaşılan sorunlara ilişkin İngilizce öğretmenlerinden bazıları görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“Sadece zümre toplantısı yapılmış oluyor, yani bir şeyler yapılmış olsun diye yapıyoruz.” (İÖ 2)

“Zümreler genellikle sadece evrak üzerinden yapılıyor. Zamandan kaynaklı karşılıklı fikir alışverişi yapılmıyor.” (İÖ 7)

“Zümre toplantıları göstermelik yapılıyor. Sadece imza alınıp dağıtılıyor. Hiçbir konu görüşülmüyor” (İÖ 9)

“Kalabalık olduğu zaman toplantılarda anlaşılabilirlik azalıyor ve herkes fikir belirtmiyor çoğu konuda.” (İÖ 14)

“Hiçbir katkısı yok. Zümre toplantısı = imza” (İÖ 18)

Okul ve bölge zümre toplantılarının İngilizce öğretimine katkısı hakkında karşılaşılan sorunlar incelendiğinde düzenlenen okul ve bölge zümre toplantılarının amacına hizmet etmediği, toplantıların sadece evrak üzerinde kaldığı, toplantıya katılan öğretmen sayısının fazla olmasından dolayı ortak karar almada sıkıntılar yaşandığı ileri sürülebilir.

Katılımcılara yedinci olarak “İngilizce öğretmenleri okullarının / sınıfların fiziksel koşullarından, eğitim öğretim materyallerinden, teknolojik olanaklarından ve eğitsel, sosyal, kültürel, vb. etkinliklerinden kaynaklı ne tür sorunlarla karşılaşmaktadır?” sorusu yöneltilmiştir.

Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki bu soruya verdikleri yanıtlar analiz edilmiş, ulaşılan sonuçlar Çizelge 8’de verilmiştir.

Çizelge 8. İngilizce Öğretmenlerinin Okullarının / Sınıfların Fiziksel Koşullarından, Eğitim Öğretim Materyallerinden, Teknolojik Olanaklarından ve Eğitsel, Sosyal, Kültürel, vb. Etkinliklerinden Kaynaklı Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Bulgular

Karşılaşılan Sorunlar	F
1. Materyallerin yetersizliği	5
2. Akıllı tahta problemleri	4
3. Teknolojik alt yapının olmaması	3
4. Kaynak kitap aldırılmada yaşanan sıkıntılar	3
5. Kalabalık sınıflar	2
6. İngilizce sınıfının olmaması	2
7. Okulların fiziki konumu	1

Çizelge 8 incelendiğinde İngilizce öğretmenlerinin okullarının /sınıfların fiziksel koşullarından, eğitim öğretim materyallerinden, teknolojik olanaklarından ve eğitsel, sosyal, kültürel, vb. etkinliklerinden kaynaklı karşılaşılan en önemli sorunun “materyallerin yetersizliği” olduğunu belirttikleri, bunu sırasıyla “akıllı tahta konusunda yaşanan sıkıntılar”, “teknolojik alt yapının olmaması”, “kaynak kitap aldırılmada yaşanan sıkıntılar”, “kalabalık sınıflar”, “İngilizce sınıfının olmaması” ve “okulların fiziki konumu” izlediği görülmektedir.

İngilizce öğretmenleri okullarının / sınıfların fiziksel koşullarından, eğitim öğretim materyallerinden, teknolojik olanaklarından ve eğitsel, sosyal, kültürel, vb.

etkinliklerinden kaynaklı sorunlarla ilişkin bazı İngilizce öğretmenleri görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“Okullarda uygun ortam ve materyal yok çoğu okulda akıllı tahta dahi kullanılmıyor ve böylece dil eğitimi çok soyut kalıyor” (İÖ 3)

“Okullarda İngilizce sınıflarının olmaması sebebiyle sadece ders olarak kalması.” (İÖ 7)

“Okulun çevresel koşullarından dolayı gürültüye maruz kalması ve bunun dinleme çalışmalarında sıkıntılara sebep olması” (İÖ 8)

“Akıllı tahtalarda İnternet olmaması veya bozuk olması. Maddi imkansızlıklar. Her öğrencinin aynı imkana sahip olamaması.” (İÖ 14)

İngilizce öğretmenleri okullarının/sınıfların fiziksel koşullarından, eğitim öğretim materyallerinden, teknolojik olanaklarından ve eğitsel, sosyal, kültürel, vb. etkinliklerinden kaynaklı sorunları incelendiğinde materyallerin yetersiz olduğu, akıllı tahtanın olmaması ya da olmasına rağmen yetersiz kalması, teknolojik alt yapının olmadığı, kaynak kitap aldırılmada sıkıntılar yaşandığı, sınıfların kalabalık olduğu, İngilizce sınıfının olmadığı ve okulların bulunduğu çevreden kaynaklanan sorunlar yaşandığı ileri sürülebilir.

Katılımcılara sekizinci olarak “İngilizce öğretmenlerinin Talim Terbiye Kurulu'nun belirlemiş olduğu haftalık ders saati hakkında yaşadığı sorunlar nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir.

Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki bu soruya verdikleri yanıtlar analiz edilmiş, ulaşılan sonuçlar Çizelge 9’de verilmiştir.

Çizelge 9. İngilizce Öğretmenlerinin Talim Terbiye Kurulu'nun Belirlemiş Olduğu Haftalık Ders Saati Hakkında Yaşadığı Sorunlara İlişkin Bulgular

Karşılaşılan Sorunlar	F
1. Ders saatinin yetersiz olması	9
2. Ders saati yeterli	7
3. Müfredatın yoğunluğundan dolayı yetiştirilememesi	2
4. Sadece ders kitabının işlenebilmesi	1
5. Dört temel beceriye zaman ayrılamaması	1

Çizelge 9 incelendiğinde İngilizce öğretmenlerinin Talim Terbiye Kurulu'nun belirlemiş olduğu haftalık ders saati hakkında yaşadığı en önemli sorunun “ders saatinin yetersiz olması” olduğunu belirttikleri, bunu sırasıyla “müfredatın yoğun olmasından dolayı yetiştirilemediği”, “sadece ders kitabının işlenebildiği” ve “dört temel beceriye zaman ayrılamaması” izlediği görülmektedir. Ayrıca 7 öğretmenimiz ders saatinin yeterli olduğunu ifade etmişlerdir.

İngilizce öğretmenlerinin Talim Terbiye Kurulu'nun belirlemiş olduğu haftalık ders saati hakkında yaşadığı sorunlarla ilişkin İngilizce öğretmenlerinden bazıları görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“Ders saati genel olarak çok çok az, sadece ders kitabından ilerleyebiliyoruz.” (İÖ 3)

“Ders saati yetersiz olmasından dolayı telaffuz konuşmaya gereken önem yeterince verilememektedir.” (İÖ 8)

“En azından her gün 1 saat her kademedede ders olursa her gün tekrar edilir ve unutulma çok fazla yaşanmaz.” (İÖ 14)

“Yetersiz kalmaktadır; çünkü dil öğretimi birkaç saatte olabilecek bir şey değildir.” (İÖ 15)

“Haftalık ders saati yetersiz. Mesela 5. ve 6. Sınıflarda 3 saat ders yapıyoruz. Bu süre zarfında konularını yetiştiremiyorum.” (İÖ 20)

İngilizce öğretmenlerinin Talim Terbiye Kurulu'nun belirlemiş olduğu haftalık ders saati hakkında yaşadığı sorunlar incelendiğinde İngilizce öğretmenlerinin haftalık ders saatlerini yetersiz bulduğu, müfredat konularının yetiştirilemediği, bu süre zarfında ancak ders kitaplarının işlenebildiği ve dört temel beceriyi ölçebilmek için zamanın kalmadığı ileri sürülebilir.

Katılımcılara dokuzuncu olarak “Okul yöneticilerinin İngilizce öğretimi hakkındaki tutumlarından kaynaklanan sorunlar nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir.

Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki bu soruya verdikleri yanıtlar analiz edilmiş, ulaşılan sonuçlar Çizelge 10’da verilmiştir.

Çizelge 10. Okul Yöneticilerinin İngilizce Öğretimi Hakkındaki Tutumlarından Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Bulgular

Karşılaşılan Sorunlar	f
1. Gereken önem verilmemesi	10
2. Herhangi bir sorun yaşanmıyor	5
3. Sadece akademik başarıya bakılması	5

Çizelge 10 incelendiğinde okul yöneticilerinin İngilizce öğretimi hakkındaki tutumlarından kaynaklanan en önemli sorunun “okul idarecilerin İngilizce dersine gereken önemi vermemesi” olduğunu belirttikleri, bunu “okul idarecilerinin sadece akademik başarıya bakması” izlediği görülmektedir.

Okul idarecilerinin İngilizce öğretimi hakkındaki tutumlarından kaynaklanan sorunlara ilişkin İngilizce öğretmenlerinden dördü görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“Sadece işe sınav odaklı bakan idareciler işlerimizi oldukça zorlamaktadır” (İÖ 1)

“Eğer sınavda varsa çok üzerine düşüyor, o derse karşı ilgili oluyor idareciler. Ama eğer sınavda İngilizce yoksa maalesef idareciler de çok önemsemiyor.” (İÖ 6)

“LGS’ de puan ağırlığının çok az olmasından kaynaklı diğer derslerde oranla önemsiz görünmesi.” (İÖ 9)

“İdareciler genelde çok önemsemiyor. Sadece proje yapılacaksa İngilizce öğretmenin peşine düşüyorlar” (İÖ 17)

Okul yöneticilerinin İngilizce öğretimi hakkındaki tutumlarından kaynaklanan sorunlar incelendiğinde okul yöneticilerinin diğer ana derslere verdiği önemi İngilizce dersine vermediği, LGS sınavında başarı katsayısı düşük olduğu için ikinci plana atıldığı ve sadece akademik başarıya bakıldığı ileri sürülebilir.

Katılımcılara onuncu olarak “İngilizce öğretiminde sınıf mevcudu hususunda karşılaşılan problemler nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir.

Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki bu soruya verdikleri yanıtlar analiz edilmiş, ulaşılan sonuçlar Çizelge 11’de verilmiştir.

Çizelge 11. İngilizce Öğretiminde Sınıf Mevcudu Hususunda Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Bulgular

Karşılaşılan Sorunlar	f
1. Sınıflar kalabalık	10
2. Her öğrenciye ulaşamama	6
3. Ders veriminin azalması	2
4. Etkinliklerin yetiştirilememesi	2

Çizelge 11 incelendiğinde İngilizce öğretiminde sınıf mevcudu hususunda karşılaşılan en önemli sorunun “sınıfların kalabalık olması” olduğunu belirttikleri, bunu sırasıyla “her öğrenciye ulaşamama”, “ders veriminin azalması” ve “etkinliklerin yetiştirilememesi” izlediği görülmektedir.

İngilizce öğretiminde sınıf mevcudu hususunda karşılaşılan problemlere ilişkin bazı İngilizce öğretmenleri görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“Sınıflar çok çok kalabalık ve böylece her çocuğa ulaşabilmemiz mümkün değil.” (İÖ 1)

“Sınıf mevcudu kalabalık bence. Dil sınıfları özellikle az kişi olmalı. En fazla 15 kişi. Böylece daha fazla öğrenciye ulaşabiliriz. Derslerimiz daha verimli geçer.” (İÖ 5)

“Kalabalık sınıflarda öğretim zorlaşmaktadır ve istenilen hedefe ulaşılamamaktadır.” (İÖ 12)

“Sınıflar aşırı kalabalık olduğu için dersimizi bile zor tamamlıyoruz” (İÖ 15)

“Sınıflar maalesef kalabalık. 40 kişilik bir sınıfta 40 dakikalık bir derste bir şeyler öğretmeye çalışsakta yeterince başarılı olamayız. Her öğrenciye ulaşmak imkânsız.” (İÖ 20)

İngilizce öğretiminde sınıf mevcudu hususunda karşılaşılan sorunlar incelendiğinde sınıfların çok kalabalık olduğu, ders esnasında her öğrenciye vakit ayıramadığı, her öğrenciye ulaşamadığı için ders veriminin azaldığı ve etkinliklerin istenilen düzeyde yetiştirilemediği ileri sürülebilir.

Katılımcılara on birinci olarak “İngilizce öğretimiyle ilgili akademik alandaki gelişmelerin takip edilmesi hususunda karşılaşılan sorunlar nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki bu soruya verdikleri yanıtlar analiz edilmiş, ulaşılan sonuçlar Çizelge 12’de verilmiştir.

Çizelge 12. İngilizce Öğretimiyle İlgili Akademik Alandaki Gelişmelerin Takip Edilmesi Hususunda Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Bulgular

Karşılaşılan Sorunlar	f
1. Akademik gelişmelerin takip edilmemesi	7

2. Ders yükünün fazla olması	4
3. Üniversiteler ve okullar arasındaki zayıf ilişki	3
4. Kaynaklar ve medya yetersiz	2
5. Sorun yok	2
6. Öğretmen ilgisizliği	1
7. Bilgim yok	1

Çizelge 12 incelendiğinde İngilizce öğretimiyle ilgili akademik alandaki gelişmelerin takip edilmesi hususunda karşılaşılan en önemli sorunun “akademik gelişmelerin takip edilmemesi” olduğunu belirttikleri, bunu sırasıyla “ders yükünün fazla olması”, “üniversiteler ve okullar arasındaki ilişkinin zayıf olması”, “kaynaklar ve medyanın yetersizliği” ve “öğretmen ilgisizliği” izlediği görülmektedir. Ayrıca 2 öğretmenimiz sorun olmadığını, bir öğretmenimiz de konu hakkında bilgisinin olmadığını belirtmiştir.

İngilizce öğretiminde “İngilizce öğretimiyle ilgili akademik alandaki gelişmelerin takip edilmesi hususunda karşılaşılan sorunlara ilişkin İngilizce öğretmenlerinden bazıları görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“Kaynaklar ve medya yetersiz” (İÖ 3)

“Bazı öğretmenlerin gelişmelere açık olmaması ve öğrendikleriyle yetebileceğini düşünmesi.” (İÖ 6)

“Müfredatı zamanında yetiştirme kaygısından dolayı gelişmeler takip edilemiyor.” (İÖ 9)

“Üniversitelerle irtibatların zayıf olması” (İÖ 10)

“Çoğu İngilizce öğretmeni akademik gelişmeleri takip edemiyor. Yüksek lisans yapan öğretmenlerin bile oranı çok az. Ben de yeterince takip edemiyorum.” (İÖ 19)

İngilizce öğretimiyle ilgili akademik alandaki gelişmelerin takip edilmesi hususunda karşılaşılan sorunlar incelendiğinde akademik gelişmelerin takip edilmediği, öğretmenlerin ders yükünün fazla olmasından dolayı vakit bulamadığı, üniversiteler ve okullar arasındaki ilişkinin zayıf olduğu, kaynaklar, medya ve yaygınlaştırmanın yetersiz olduğu, bir kısım öğretmenin de akademik alandaki gelişmelere ilgi duymadığı ileri sürülebilir.

Katılımcılara on ikinci olarak “İngilizce öğretmenleri, öğretmen olarak yetişme sürecinde (mezun oldukları yüksek öğretim kurumunda) aldıkları öğretimin nitelik ve niceliğinden kaynaklı ne tür sorunlarla karşılaşmaktadır?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki bu soruya verdikleri yanıtlar analiz edilmiş, ulaşılan sonuçlar Çizelge 13’de verilmiştir.

Çizelge 13. İngilizce Öğretmenlerinin, Öğretmen Olarak Yetişme Sürecinde (Mezun Oldukları Yüksek Öğretim Kurumunda) Aldıkları Öğretimin Nitelik ve Niceliğinden Kaynaklı Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Bulgular

Karşılaşılan Sorunlar	f
1. Üniversitede öğrenilenleri gerçek hayatta kullanamama	5
2. Dört temel beceride yetersiz olması	4
3. Eğitim içeriklerinin ağır olması	4

4. Ortak yöntem ve felsefenin olmaması	3
5. Sorun yok	3
6. Klasik anlatım yönetimin kullanılması	1

Çizelge 13 incelendiğinde İngilizce öğretmenleri, öğretmen olarak yetişme sürecinde (mezun oldukları yüksek öğretim kurumunda) aldıkları öğretimin nitelik ve niceliğinden kaynaklı en önemli sorunun “üniversitede öğrenilenleri gerçek hayatta kullanamama” olduğunu belirttikleri, bunu sırasıyla “dört temel beceride eğitimin yetersiz olması”, “eğitim içeriklerinin ağır olması”, ortak yöntem ve felsefenin olmaması” ve “klasik anlatım yönteminin kullanılması” izlediği görülmektedir. 3 öğretmenimiz de herhangi bir sorun olmadığını belirtmişlerdir.

İngilizce öğretiminde “İngilizce öğretmenleri, öğretmen olarak yetişme sürecinde (mezun oldukları yüksek öğretim kurumunda) aldıkları öğretimin nitelik ve niceliğinden kaynaklı karşılaşılan sorunlara ilişkin bazı İngilizce öğretmenleri görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“Kaynaklar ve medya yetersiz” (İÖ 3)

“Üniversitede görmüş olduğumuz hiçbir bilgiyi şu anda öğrencilerle paylaşamamak” (İÖ 2)

“Çok iyi hocalarımız da vardı. Bazı hocalarımız maalesef slayttan okuyarak dersi geçiriyorlardı” (İÖ 10)

“Yeterli düzeyde kaliteli eğitim alamamaları, yeterliliği yüksek öğretim görevlilerine ulaşamamaları.” (İÖ 16)

“Üniversitede çok güzel eğitim aldım. Ancak gözlemlediğim en büyük eksiklik çoğu İngilizce öğretmeni arkadaşımın İngilizce konuşmuyor olması. Evet konuyu hepimiz çok güzel anlatıyoruz, ancak konuşma ve dinleme yeteneklerimizi yeterince geliştiremiyoruz. Bu durumda öğretmen sınıfında tamamen İngilizce konuşmuyor ve dinleme etkinliklerini yaptırmıyor. Bu da İngilizce öğretiminde olumsuzlara sebep oluyor.” (İÖ 19)

İngilizce öğretmenleri, öğretmen olarak yetişme sürecinde (mezun oldukları yüksek öğretim kurumunda) aldıkları öğretimin nitelik ve niceliğinden kaynaklı sorunlar incelendiğinde öğretmenlerin üniversitede öğrendikleri bilgileri gerçek hayatta kullanamadıkları, üniversitede alınan eğitimde dört temel beceriyi kullanabilmede yetersiz kaldığı, eğitim içeriklerinin ağır ve yoğun bulunduğu, ortak bir yöntem ve felsefenin olmadığı, hala klasik anlatım yönteminin kullanılıyor olmasının sıkıcı bulunduğu ileri sürülebilir.

Katılımcılara on üçüncü olarak “Yöneltilen sorular dışında İngilizce öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar varsa lütfen belirtiniz.” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki bu soruya verdikleri yanıtlar analiz edilmiş, ulaşılan sonuçlar Çizelge 14’de verilmiştir.

Çizelge 14. Ortaokul İngilizce Öğretmenlerinin Yöneltilen Sorular Dışında Karşılaştıkları Sorunlara İlişkin Bulgular

Karşılaşılan Sorunlar	f
------------------------------	----------

1. Farklı önerim yok	7
2. Öğretmenlerin yurt dışı tecrübesizliği	2
3. Öğrencilerde seviye farklılıkları	1
4. Telaffuz kitabının olmaması	1

Çizelge 14 incelendiğinde İngilizce öğretmenlerinin İngilizce öğretiminde karşılaştığı diğer sorunlardan en önemli sorunun “öğretmenlerin yurtdışı tecrübesizliği” olduğunu belirttikleri, bunu sırasıyla “öğrencilerde seviye farklılıklarının olması” ve “telaffuz kitabının olmaması” izlediği görülmektedir. Yedi öğretmenimiz başka sorun olmadığını belirtmiştir.

İngilizce öğretmenlerinin İngilizce öğretiminde karşılaştıkları diğer sorunlara ilişkin İngilizce öğretmenlerinden üçü görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“Öğrencilerin seviye farklılıkları da dil gelişimini olumsuz etkiliyor.” (İÖ 6)

“Her İngilizce öğretmenin belirli aralıklarla yaz tatillerinde yurtdışı seminerlerine gönderilmesi, sınav yapılmaksızın.” (İÖ 13)

“Telaffuz için kaynak kitap ve ders saati oluşturulursa çocukların İngilizceyi dinleme ve anlamadaki sıkıntıları azalacaktır.” (İÖ 15)

Ortaokul İngilizce öğretmenlerinin İngilizce öğretiminde karşılaştıkları diğer sorunlar incelendiğinde öğretmenlerin yurtdışı tecrübesinin olmadığı, öğrenciler arasında seviye farklılıklarının olmasından dolayı tek tip sınıfta her öğrenciye aynı eğitimin verilmesinin verimli olmadığı, kelimelerin doğru telaffuzu için herhangi bir telaffuz kitabının olmadığı ileri sürülebilir.

3.2. Ortaokul İngilizce Öğretmenlerinin İngilizce Öğretiminde Karşılaştıkları Sorunların Çözümüne İlişkin Önerileri

Ortaokul İngilizce öğretmenlerinin İngilizce öğretiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin İngilizce öğretmenlerinin çözüm önerilerini belirlemek amacıyla çalışma grubunda yer alan İngilizce öğretmenlerine yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığı ile 12 soru yöneltilmiştir. İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla sorulan sorulara verdikleri yanıtlar içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir.

Bu amaçla katılımcılara ilk olarak “İngilizce öğretiminde çoktan seçmeli soru tipine dayalı sınav sisteminden kaynaklı yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerileriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir.

Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki bu soruya verdikleri çözüm önerileri analiz edilmiş, ulaşılan sonuçlar Çizelge 15’te verilmiştir.

Çizelge 15. İngilizce Öğretiminde Çoktan Seçmeli Soru Tipine Dayalı Sınav Sisteminden Kaynaklı Yaşanan Sorunlara İlişkin Çözüm Önerilerine Ait Bulgular

Çözüm Önerileri	f
1. Dört temel beceri de ölçülmeli	6
2. Günlük hayat içerikleri öğretilmeli	4
3. Yorum yapacakları ya da boşluk doldurmalı sorular sorulmalı	2
4. LGS’de İngilizce soru sorulmamalı	2

5. İki basamaklı sınav yapılmalı (yazılı-sözlü)	2
6. Derste soru çözümü yapılmalı	2
7. Beceri odaklı değerlendirme yapılmalı	1
8. Soru sayısı arttırılmalı	1

Çizelge 15 incelendiğinde İngilizce öğretiminde çoktan seçmeli soru tipine dayalı sınav sisteminden kaynaklı yaşanan sorunlara verilen çözüm önerilerinde en fazla “dört temel beceri de ölçülmeli” olduğu bunu sırayla “günlük hayat içerikleri öğretilmeli”, “yorum yapacakları ya da boşluk doldurmalı sorular sorulmalı”, “LGS’de İngilizce soru sorulmamalı”, “İki basamaklı sınav yapılmalı”, “derste soru çözümü yapılmalı”, “beceri odaklı değerlendirme yapılmalı” ve “soru sayısı arttırılmalı” izlediği görülmüştür.

İngilizce öğretiminde çoktan seçmeli soru tipine dayalı sınav sisteminden kaynaklı yaşanan sorunlara verilen çözüm önerilerine ilişkin olarak bazı İngilizce öğretmenleri görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“Derslerimizde soru çözümleri çok yapılmalı.” (İÖ 2)

“Çoktan seçmeli testler yerine beceri odaklı değerlendirmeler yapılabilir.” (İÖ 6)

“Liselere giriş sınavında İngilizce dersinden soru çıkmamasını, sadece dile yatkın ve istekli öğrencilere yetenek türünden sınav yapılmasını öneririm.” (İÖ 9)

“Sınav soru sayısı 10 olması kapsam geçerliliğini engelliyor. En az 20 soru olmalı ve katsayısı arttırılmalı.” (İÖ 17)

“İngilizce dersi sınav zorunluluğu olmadan eğlenceli ve öğretici bir şekilde öğretilmelidir. Öğrencilerde sınav kaygısı olmadığı zaman öğrenme çok daha hızlı gelişir.” (İÖ 19)

“Dil öğrenimi öğrencilerde bir hayat tarzı ya da felsefesi haline getirilmeli. Günlük hayatta bu dili ya da dilleri kullanacakları yapay ortamlar oluşturulabilir.” (İÖ 20)

İngilizce öğretiminde çoktan seçmeli soru tipine dayalı sınav sisteminden kaynaklı yaşanan sorunlara verilen çözüm önerileri bir bütün olarak incelendiğinde uygulanacak sınav sisteminde soru sayısının arttırılması kapsam geçerliliğini de arttırmış olacaktır. Öğrencilere günlük hayat içeriklerinin öğretilmesi İngilizceyi daha eğlenceli hale getirecektir. Sınav sistemine göre teste yönelik sınav uygulamalarında derslerde bol bol ve farklı soru çözümleri yapılması testteki başarıyı arttıracaktır. LGS sınavında İngilizce soru sorulmaması ya da İngilizce öğretiminin sınava dayandırılmaması öğrencilerde sınav kaygısını azaltacak ve eğlenceli öğrenme ortamları oluşmasını sağlayacaktır. İngilizce dersi için uygulanan sınavlarda mutlaka dört temel beceriyi ölçen kapsamlı değerlendirme yöntemleri kullanılması çok daha yararlı olacaktır.

Katılımcılara ikinci olarak “İngilizce öğretiminde öğrenciden kaynaklı yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerileriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir.

Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki bu soruya verdikleri çözüm önerileri analiz edilmiş, ulaşılan sonuçlar Çizelge 16' da verilmiştir.

Çizelge 16. İngilizce Öğretiminde Öğrenciden Kaynaklı Yaşanan Sorunlara İlişkin Çözüm Önerilerine Ait Bulgular

Çözüm Önerileri	f
1. Dersler eğlenceli hale getirilmeli	6
2. Dili günlük hayatta kullanmalı	3
3. İngilizcenin önemi kavratılmalı	3
4. Veliler destek olmalı	3
5. Yabancı dil eğitimi isteyen öğrenciye verilmeli	2
6. Sınav kaldırılmalı	2
7. Disiplin kuralları uygulanmalı	1

Çizelge 16 incelendiğinde İngilizce öğretiminde öğrenciden kaynaklı yaşanan sorunlara ilişkin verilen çözüm önerilerinde en fazla “dersler eğlenceli hale getirilmeli” olduğu bunu sırayla “dili günlük hayatta kullanmalı”, “İngilizcenin önemi kavratılmalı”, “veliler destek olmalı”, “Yabancı dil isteyen öğrenciye verilmeli”, “sınav kaldırılmalı” ve “disiplin kuralları uygulanmalı” önerilerinin izlediği görülmektedir.

İngilizce öğretiminde öğrenciden kaynaklı yaşanan sorunlara verilen çözüm önerilerine ilişkin olarak bazı İngilizce öğretmenleri görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“Dil öğrenimi daha eğlenceli hale getirilmeli. Öğrencinin kafasındaki ders anlayışı yerine dil anlayışı geliştirilmeli.” (İÖ 1)

“Daha çok dinleme ve anlamaya yönelik öğrenciler sınavlarla teşvik edilebilir.” (İÖ 8)

“Daha fazla motive edilmeli.” (İÖ 9)

“Konu anlatımları öğrenciler için eğlenceli hale getirilmeli.” (İÖ 10)

“Uygulamalı eğitim ağırlıklı olmalı, ünite sayısı azaltılmalı, öğretmene de etkinlikler yapabileceği süre tanınmalı. Disiplin, yaptırım, caydırıcı cezalar gelmeli, böylece derste saygısızlık yapan öğrencilerin bu gücü kırılmalı ve dersin önemi arttırılmalıdır.” (İÖ 17)

“İngilizce dersi sınav zorunluluğu olmadan eğlenceli ve öğretici bir şekilde öğretilmelidir. Öğrencilerde sınav kaygısı olmadığı zaman öğrenme çok daha hızlı gelişir.” (İÖ 11)

“Velilerin de desteğiyle öğrenciler bol bol tekrar etmeli. Mutlaka evde aile ile öğrendikleri konuların tekrarı, kelime ezberleri yapılmalı.” (İÖ 20)

İngilizce öğretiminde öğrenciden kaynaklı yaşanan sorunlara verilen çözüm önerileri bir bütün olarak incelendiğinde öğrencilere dersi sevdirecek şekilde etkinliklerin düzenlenmesi ve dili günlük hayatlarında da kullanma olanağı sağlanması dil öğrenmeyi kolaylaştıracaktır. Öğrencilere günlük hayat içeriklerinin öğretilmesi İngilizceyi daha eğlenceli hale getirecektir. Yabancı dil eğitiminin isteyen öğrenciye verilmesi daha yararlı olacaktır. Yabancı dile yönelik sınav

yapılmaması dil öğrenmede kaygıyı ortadan kaldıracak ve öğrencilerin dili eğlenerek öğrenmesi sağlanacaktır. Öğrencilerin sınıf içi davranışlarının kontrolünün sağlanması için disiplin kurallarının sınıf içinde uygulanması olumlu bir sınıf ortamı oluşmasını sağlayacak ve dersler daha düzenli bir şekilde işlenebilecektir.

Katılımcılara üçüncü olarak “İngilizce öğretmenlerinin, İngilizce dersinin içeriği, müfredatı, ders kitapları, yardımcı ders kaynakları, sınavları, vb. kaynaklı karşılaştıkları sorunlara ilişkin çözüm önerileriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir.

Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki bu soruya verdikleri çözüm önerileri analiz edilmiş, ulaşılan sonuçlar Çizelge 17’de verilmiştir.

Çizelge 17. İngilizce Öğretmenlerinin, İngilizce Dersinin İçeriği, Müfredatı, Ders Kitapları, Yardımcı Ders Kaynakları, Sınavları, vb. Kaynaklı Karşılaştıkları Sorunlara İlişkin Çözüm Önerilerine Ait Bulgular

Çözüm Önerileri	f
1. Ders kitaplarının içeriği etkinlikler artırılarak zenginleştirilmeli	6
2. Eğlenceli içerikli yardımcı kaynaklar hazırlanmalı	3
3. Kitap seçiminde öğretmenlerin fikri alınmalı	2
4. Müfredat yoğunluğu hafifletilmeli	2
5. Kitaplar dört temel beceriyi de kapsamalı	2
6. Müfredat günlük hayatla ilişkilendirilmeli	2
7. Öğretmenler yerli ve yabancı her türlü kaynağa erişebilmeli	1
8. Akıllı tahta uygulamaları zenginleştirilmeli	1
9. Kaynakları her öğrenci edinebilmeli	1

Çizelge 17 incelendiğinde İngilizce öğretmenlerinin, İngilizce dersinin içeriği, müfredatı, ders kitapları, yardımcı ders kaynakları, sınavları, vb. kaynaklı yaşanan sorunlara verilen çözüm önerilerinde en fazla “ders kitaplarının içeriği etkinlikler artırılarak zenginleştirilmeli” olduğu bunu sırayla “eğlenceli içerikli yardımcı kaynaklar hazırlanmalı”, “kitap seçiminde öğretmenlerin fikri alınmalı”, “müfredat yoğunluğu hafifletilmeli”, “kitaplar dört temel beceriyi de kapsamalı”, “müfredat günlük hayatla ilişkilendirilmeli”, “öğretmenler yerli ve yabancı her türlü kaynağa erişebilmeli”, “akıllı tahta uygulamaları zenginleştirilmeli” ve “kaynakları her öğrenci edinebilmeli” izlediği görülmüştür.

İngilizce öğretmenleri, İngilizce dersinin içeriği, müfredatı, ders kitapları, yardımcı ders kaynakları, sınavları, vb. kaynaklı yaşanan sorunlara verilen çözüm önerilerine ilişkin olarak bazı İngilizce öğretmenleri görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“Derslerin dinleme konuşma ağırlıklı olması gerekiyor. Derslerin diğer ders kitapları ile paralel olarak gitmesi gerekiyor” (İÖ 2)

“Daha sade olmalı. İlk kademedan son kademeye kadar dili değiştirmemeli. Aynı ekip tarafından hazırlanmalı. Speaking ve listening üzerine oluşturulmalı.” (İÖ 8)

“Bence ders kitabı yanında devlet okullara ek kaynaklar sağlayabilir; mesela uygulamaya yönelik” (İÖ 10)

“Müfredat yoğunluğu hafifletilmeli. Dört beceriye de ayrılacak vakit sağlanmalıdır.” (İÖ 5)

“Kitap seçimini öğrenci seviyesine göre öğretmenin belirlemesi” (İÖ 11)

“Ders kitaplarının yanında, içeriğinde kesme yapıştırma boyama gibi eğlenceli aktiviteler olan yardımcı kitaplar alınabilir” (İÖ 16)

“Öğretmenin farklı kaynaklara ulaşımı kolaylaştırılmalı.” (İÖ 17)

“Öncelikle ünite içerisinde değinilecek olan kazanımlar çok fazla olmamalıdır. MEB tarafından çok daha fazla yardımcı kitap takviyesi yapılmalıdır. Bu sayede durumu olan ve olmayan öğrenciler arasında fırsat eşitliği sağlanmış olacaktır. Özellikle 5. ve 6. sınıflarda ders saati mutlaka arttırılmalıdır. Bu sayede dört temel beceri çok daha verimli bir şekilde verilmiş olacaktır.” (İÖ 20)

İngilizce öğretmenlerinin, İngilizce dersinin içeriği, müfredatı, ders kitapları, yardımcı ders kaynakları, sınavları, vb. kaynaklı yaşanan sorunlara verilen çözüm önerileri bir bütün olarak incelendiğinde ders kitapları içeriğinin zenginleştirilmesi gerekmektedir. Eğlenceli yardımcı kitaplara her öğrenci ulaşabilmelidir. Müfredat yoğun olduğundan yetiştirmede sıkıntılar yaşanmaktadır; bu sebeple müfredat içeriği hafifletilmelidir.

Ders kitapları dört temel beceriyi de kapsayacak şekilde ve öğretmenlerin görüşleri alınarak hazırlanmalıdır. Müfredat içeriği günlük hayat ile ilişkilendirilmelidir. İngilizce öğretmenleri yerli ve yabancı tüm kaynaklara rahat bir şekilde erişebilmelidir. Akıllı tahtalarda alt yapı eksiklikleri giderilmeli ve kaynaklar akıllı tahtalara yüklenip rahatlıkla kullanılabilirdir bu sayede tüm kurumlarda eşit ve adaletli eğitim süreci geçirilebilecektir.

Katılımcılara dördüncü olarak “İngilizce öğretiminde velilerden kaynaklı yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerileriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir.

Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki bu soruya verdikleri çözüm önerileri analiz edilmiş, ulaşılan sonuçlar Çizelge 18’ de verilmiştir.

Çizelge 18. İngilizce Öğretiminde Velilerden Kaynaklı Yaşanan Sorunlara İlişkin Çözüm Önerilerine Ait Bulgular

Çözüm Önerileri	f
1. Velilere yabancı dil bilmenin önemi anlatılmalı	8
2. Veliler ile sık sık bir araya gelinmeli	7
3. Velilerde oluşmuş ön yargılar giderilmeli	3
4. Veliler öğretmenlerin işine müdahale etmemeli	2

Çizelge 18 incelendiğinde İngilizce öğretiminde velilerden kaynaklı yaşanan sorunlara verilen çözüm önerilerinde en fazla “velilere yabancı dil bilmenin önemi anlatılmalı” olduğu bunu sırayla “veliler ile sık sık bir araya gelinmeli”, “velilerde oluşmuş ön yargılar giderilmeli” ve “veliler öğretmenlerin işine müdahale etmemeli” izlediği görülmüştür.

İngilizce öğretiminde velilerden kaynaklı yaşanan sorunlara ilişkin verilen çözüm önerilerine İngilizce öğretmenleri görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“İngilizce öğreniminin öğrencilerin hayatında ve geleceklerinde ne kadar önemli olduğunu anlatabilmek gerekiyor.” (İÖ 2)

“Veliye ne yapılması gerektiğini öğretmene bırakması ve ona güvenmesi” (İÖ 6)

“Veli eğitim seminerleri düzenlenebilir. Velilerin ücretsiz katılımı sağlanabilir” (İÖ 11)

“Velilerimizin okula ve öğretmenlere karşı olumlu tutum geliştirmeleri sağlanmalıdır. Tek tek aranıp bilgilendirme yapılabilir. Böylece işbirliği sağlanacak ve öğrenci de velisi tarafından takip edildiğini fark edecek, kendine çeki düzen verecektir.” (İÖ 20)

İngilizce öğretiminde velilerden kaynaklı yaşanan sorunlara verilen çözüm önerileri bir bütün olarak incelendiğinde öncelikle velilerin dil öğrenimine karşı ön yargılı olduğu ve bu dersi gereksiz gördükleri için velilere İngilizce dersinin önemi anlatılarak onların ön yargılarını kırmak öğrencilerin başarısına katkı sağlayacaktır. Veliler ile sık sık bir araya gelinmesi öğrencilerde takip edilip önemsendikleri hissi oluşturacaktır. Ayrıca velilerin bazen ben bilirim edası ile öğretmenlerin işine karışmak istemesi ve sürekli müdahale etmesi yapılan toplantılarla önlenmelidir. Bu sayede veliler durması gereken yeri bilecek öğretmenlerin öğretim alanına müdahale etmeyecek ve çok daha sağlıklı ilişkiler kurulabilecektir.

Katılımcılara beşinci olarak “İngilizce öğretmenlerine sunulan hizmet içi eğitim programlarının işlerliği konusunda yaşanan sorunlar a ilişkin çözüm önerileriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir.

Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki bu soruya verdikleri çözüm önerileri analiz edilmiş, ulaşılan sonuçlar Çizelge 19’ da verilmiştir.

Çizelge 19. İngilizce Öğretmenlerine Sunulan Hizmet İçi Eğitim Programlarının İşlerliği Konusunda Yaşanan Sorunlara İlişkin Çözüm Önerilerine Ait Bulgular

Çözüm Önerileri	f
1. İçerik güncellenip geliştirilmeli	4
2. Eğitimlerin sayısı ve çeşidi arttırılmalı	3
3. Katılımcı sayıları düzenlenmeli	3
4. Uzman kişiler kapsamlı içerik sunmalı	2
5. Eğitimlerin zamanı ve yeri iyileştirilmeli	2
6. Eğitimler çevrimiçi değil yüz yüze verilmeli	2
7. Telaffuz kitabı ve saati oluşturulmalı	1
8. Eğitimler ciddi ve zorunlu yapılmalı	1
9. Geri bildirim sağlanmalı	1
10. Bilgim yok	1

Çizelge 19 incelendiğinde İngilizce öğretmenlerine sunulan hizmet içi eğitim programlarının işlerliği konusunda yaşanan sorunlara verilen çözüm önerilerinde en fazla “içerik güncellenip, geliştirilmeli” olduğu bunu sırayla “eğitimlerin sayısı ve çeşidi arttırılmalı”, “katılımcı sayıları düzenlenmeli”, “uzman kişiler kapsamlı içerik sunmalı”, “eğitimlerin zamanı ve yeri iyileştirilmeli”, “eğitimler çevrimiçi değil yüz yüze verilmeli”, “telaffuz kitabı ve saati oluşturulmalı”, “eğitimler ciddi ve zorunlu yapılmalı”, “geri bildirim sağlanmalı” izlediği görülmüştür. Ayrıca bir kişi de bu konuda bilgisinin olmadığını belirtmiştir.

İngilizce öğretmenlerine sunulan hizmet içi eğitim programlarının işlerliği konusunda yaşanan sorunlara ilişkin verilen çözüm önerilerine ilişkin olarak bazı İngilizce öğretmenleri görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“Alanında yetkin kişiler tarafından daha kapsamlı ve yararlı içerikler sunulabilir.” (İÖ 3)

“Telaffuz ders kitabı ve ders saati oluşturulabilir.” (İÖ 8)

“Verilen eğitimin geri dönütünün tekrar bir seminer düzenlenerek ne kadar faydalı olduğu sorulmalı.” (İÖ 11)

“Programların öğretmene yeni kazanımlar kazandıracak şekilde etkin ve verimli hale getirilmesi” (İÖ 12)

“Çevrimiçi değil de fiziksel ortamlarda hizmet içi eğitim verilmeli.” (İÖ 14)

“Eğitim zamanları uygun ve yerleri daha yaygın olabilir.” (İÖ 15)

“İşin uzmanları tarafından verilmeli eğitim. Gerekirse yabancı öğretmenlerle de buluşturulmalı.” (İÖ 18)

“İçi boş seminerler yerine branşlara yönelik ve onları mesleki anlamda geliştirecek uygulamalı seminerler düzenlenmelidir. Sunuş yolundan vazgeçip yaparak yaşayarak öğreneceğimiz seminerler düzenlenmeli.” (İÖ 20)

İngilizce öğretmenlerine sunulan hizmet içi eğitim programlarının işlerliği konusunda yaşanan sorunlara verilen çözüm önerileri bir bütün olarak incelendiğinde hizmet içi eğitim içeriklerinin güncellenip geliştirilmesi, sayısının

ve çeşidinin arttırılması, katılımcı sayılarında düzenlemeler yapılması bu eğitimlerin verimliliğini arttıracaktır.

Eğitimlerin uzman kişiler tarafından uygun zamanlarda ve fiziksel koşullarda, ayrıca online eğitimler yerine yüz yüze eğitimler yapılmasının daha verimli olacağı ileri sürülebilir. Uygulanan eğitimler sonrasında katılımcılara geri bildirim sağlanması ve onların günlük hayatları ile eğitimleri ilişkilendirmeleri eğitimin amacına hizmet etmesine katkı sağlayacaktır.

Katılımcılara altıncı olarak “Okul ve bölge zümre toplantılarının İngilizce öğretimine katkısı hakkında karşılaşılan sorunlara ilişkin çözüm önerileriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir.

Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki bu soruya verdikleri çözüm önerileri analiz edilmiş, ulaşılan sonuçlar Çizelge 20’ de verilmiştir.

Çizelge 20. Okul ve Bölge Zümre Toplantılarının İngilizce Öğretimine Katkısı Hakkında Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Çözüm Önerilerine Ait Bulgular

Çözüm Önerileri	f
1. Toplantılarda ortak çözümler alınmalı	7
2. Tüm öğretmenlerin görüşleri alınmalı	4
3. Sorun yok	3
4. Her okul kendi kararını almalı	2
5. Toplantılar daha özenli yapılmalı	2
6. Öğretmenler arası haberleşme grupları kurulmalı	2

Çizelge 20 incelendiğinde okul ve bölge zümre toplantılarının İngilizce öğretimine katkısı hakkında karşılaşılan sorunlara verilen çözüm önerilerinde en fazla “toplantılarda ortak çözümler alınmalı” olduğu bunu sırayla “tüm öğretmenlerin görüşleri alınmalı”, “her okul kendi kararını almalı”, “toplantılar daha özenli yapılmalı” ve “öğretmenler arası haberleşme grupları kurulmalı” izlediği görülmüştür. Ayrıca üç kişi de bu konuda herhangi bir sorunun olmadığını belirtmişlerdir.

Okul ve bölge zümre toplantılarının İngilizce öğretimine katkısı hakkında karşılaşılan sorunlara ilişkin verilen çözüm önerilerine ilişkin olarak bazı İngilizce öğretmenleri görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“Öğretmenlerin derslerde kullandıkları yöntem teknikler konuşularak birbirimizden fikir alışverişinde bulunabiliriz.” (İÖ 2)

“Zümre toplantıları sadece toplanmak için yapılmamalı. Çözüm odaklı olmalı.” (İÖ 4)

“Branş bazında günlere ayrılıp o gün boyunca zümre öğretmenleri olarak fikir alışverişinde bulunulmasını öneririm.” (İÖ 7)

“Anket veya başka bir programla her öğretmenin görüşünün alınması gerektiğini düşünüyorum.” (İÖ 14)

“Okul ve il bazında İngilizce öğretmenleri haberleşme grupları olabilir” (İÖ 16)

“Yaşadığımız ilçe ve il açısından son derece önemli olan bu toplantılarda mutlaka öğretmenler dinlenmeli, sorunlar konuşulmalı, başkan tarafından notlar alınmalı, ortak bir amaca hizmet etmek adına ortak bir yol haritası çizilmelidir.” (İÖ 20)

Okul ve bölge zümre toplantılarının İngilizce öğretimine katkısı hakkında karşılaşılan sorunlara verilen çözüm önerileri bir bütün olarak incelendiğinde toplantıya katılan öğretmenler arasında ortak çözüm yollarının alınması ve bu kararlar alınırken her bir öğretmenin tek tek önerilerinin dikkate alınması toplantıları daha verimli kılacaktır. Okullarda kendi içerisinde kendi kararlarını alabilmelidir. Gerek okul gerekse bölge bazında gerçekleştirilen toplantıların özenli ve planlı bir şekilde düzenlenmesi ve öğretmenler arası haberleşme gruplarının oluşturulması bu toplantıların kalitesini arttıracaktır ve amacına çok daha fazla hizmet etmiş olacaktır.

Katılımcılara yedinci olarak “İngilizce öğretmenleri okullarının / sınıfların fiziksel koşullarından, eğitim öğretim materyallerinden, teknolojik olanaklarından ve eğitsel, sosyal, kültürel, vb. etkinliklerinden kaynaklı yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerileriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir.

Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki bu soruya verdikleri çözüm önerileri analiz edilmiş, ulaşılan sonuçlar Çizelge 21’de verilmiştir.

Çizelge 21. İngilizce Öğretmenlerinin Okullarının / Sınıfların Fiziksel Koşullarından, Eğitim Öğretim Materyallerinden, Teknolojik Olanaklarından ve Eğitsel, Sosyal, Kültürel, vb. Etkinliklerinden Kaynaklı Sorunlara İlişkin Çözüm Önerilerine Ait Bulgular

Çözüm Önerileri	f
1. İngilizce sınıfı oluşturulmalı	6
2. Teknolojik alt yapı iyileştirilmeli	5
3. Materyal desteği sağlanmalı	4
4. Okullara sağlanan maddi imkanlar arttırılmalı	3
5. Öğrenci sayısı azaltılmalı	2

Çizelge 21 incelendiğinde İngilizce öğretmenlerinin okullarının / sınıfların fiziksel koşullarından, eğitim öğretim materyallerinden, teknolojik olanaklarından ve eğitsel, sosyal, kültürel, vb. etkinliklerinden kaynaklı karşılaşılan sorunlara verilen çözüm önerilerinde en fazla “İngilizce sınıfı oluşturulmalı” olduğu bunu sırayla “teknolojik alt yapı iyileştirilmeli”, “materyal desteği sağlanmalı”, “okullara sağlanan maddi imkanlar arttırılmalı” ve “öğrenci sayısı azaltılmalı” izlediği görülmüştür.

İngilizce öğretmenlerinin okullarının /sınıfların fiziksel koşullarından, eğitim öğretim materyallerinden, teknolojik olanaklarından ve eğitsel, sosyal, kültürel, vb. etkinliklerinden kaynaklı karşılaşılan sorunlara ilişkin verilen çözüm önerilerine ilişkin olarak bazı İngilizce öğretmenleri görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“Teknolojik alt yapı güçlendirilmeli” (İÖ 4)

“Tam donanımlı İngilizce sınıfları kurularak öncelikle dilin öğrenciye sevdirmesi, sınava tâbi tutulmamasını öneririm.” (İÖ 7)

“Öğretmenlere seminerler verilmeli. Özellikle teknoloji konusunda son derece bilgilendirilmeli. Uygulamalar önerilmeli. Öğretmenler de öğrencilere önermeliler. İmkan olsa yurt dışı gezileri düzenlense, kültürel, sosyal eğitsel yönleri hızla geliştirdi” (İÖ 11)

“Yeteri kadar kaynak ve destek sağlanmalı ve okul idarecileri de bu konuda duyarlı olmalıdır.” (İÖ 15)

“Okul bahçe ve duvarları İngilizce resimler ve kelimelerle süslenmeli. Kaynaklar arttırılmalı ve İngilizce sınıfları okullarda bulunmalı” (İÖ 19)

İngilizce öğretmenlerinin okullarının / sınıfların fiziksel koşullarından, eğitim öğretim materyallerinden, teknolojik olanaklarından ve eğitsel, sosyal, kültürel, vb. etkinliklerinden kaynaklı karşılaşılan sorunlara öğretmenimizin çoğu İngilizce sınıfı oluşturulmasının çok yararlı olacağını ifade etmişlerdir. Her okulda İngilizce sınıflarının olması ve bu sınıfların eğlenceli, dikkat çekici bir şekilde tasarlanması öğrencilerin ilgi ve isteğini arttıracaktır. Okulların bir kısmında akıllı tahta hiç yok ya da var olanlarda da teknolojik sıkıntılar yaşanmaktadır; bu sebeple tüm okullara akıllı tahta olanağı sağlanması ve var olanların da eksikliklerinin giderilmesi fırsat eşitliği sağlayacaktır. Okullara materyal ve maddi destek sağlanmasının okulların başarısına katkı sağlayacağı ileri sürülebilmektedir.

Katılımcılara sekizinci olarak “İngilizce öğretmenlerinin Talim Terbiye Kurulu'nun belirlemiş olduğu haftalık ders saati hakkında yaşadığı sorunlara ilişkin çözüm önerileriniz nelerdir” sorusu yöneltilmiştir.

Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki bu soruya verdikleri çözüm önerileri analiz edilmiş, ulaşılan sonuçlar Çizelge 22’ de verilmiştir.

Çizelge 22. İngilizce Öğretmenlerinin Talim Terbiye Kurulu'nun Belirlemiş Olduğu Haftalık Ders Saati Hakkında Yaşadığı Sorunlara İlişkin Çözüm Önerilerine Ait Bulgular

Çözüm Önerileri	f
1. Ders saatleri arttırılmalı	10
2. Ders saatleri okul türüne göre düzenlenmeli	5
3. Ders saatleri uygun	2
4. Telaffuz için ders saati oluşturulmalı	1
5. Ders saatleri verimli kullanılmalı	1
6. Yöneticiler çözüm bulmalı	1

Çizelge 22 incelendiğinde İngilizce öğretmenlerinin Talim Terbiye Kurulu'nun belirlemiş olduğu haftalık ders saati hakkında yaşadığı sorunlara verilen çözüm önerilerinde en fazla “ders saatleri arttırılmalı” olduğu bunu sırayla “ders saatleri okul türüne göre düzenlenmeli”, “telaffuz için ders saati oluşturulmalı”, “ders saatleri verimli kullanılmalı” ve “idareciler çözüm bulmalı” izlediği görülmüştür. Ayrıca iki katılımcı ders saatlerinin uygun olduğunu belirtmiştir.

İngilizce öğretmenlerinin Talim Terbiye Kurulu'nun belirlemiş olduğu haftalık ders saati hakkında yaşadığı sorunlara verilen çözüm önerilerine ilişkin olarak bazı İngilizce öğretmenleri görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“3 ya da 4 saat dil öğretimi olmaz, ders saatleri artırılmalı.” (İÖ 2)

“Hazırlık sınıfları gibi haftada en az 10 saat ders alınırca çocuklar dile daha fazla maruz kalacaklardır.” (İÖ 3)

“Telaffuz öğrenimi için ayrıca bir ders kitabı ve ders saati oluşturulabilir.” (İÖ 8)

“Ders saatlerinin artırılması gerekir. Ünite çokluğu değil, niteliği ön planda olmalıdır.” (İÖ 15)

“Mutlaka ders saatleri arttırılmalı, özellikle 5. ve 6. sınıflarda en az 4 saate çıkarılmalıdır.” (İÖ 20)

İngilizce öğretmenlerinin Talim Terbiye Kurulu'nun belirlemiş olduğu haftalık ders saati hakkında yaşadığı sorunlara ilişkin çözüm önerileri incelendiğinde ders saatlerinin yetersiz olduğu ve mutlaka arttırılması gerektiği, okul türüne göre ders saati düzenlemesi yapılması gerektiği ileri sürülebilir. Okullarda belirlenmiş ders saatleri, konuların yetiştirilmesi için yetse de farklı etkinlikler yapmak için yetersiz kalmaktadır. Bu durum ancak ders saatlerinin verimli kullanılması ile bir nebze de olsa azaltılabilecektir. Dört temel beceriden telaffuz üzerinde çok fazla durulmadığı için telaffuz ders saati oluşturulması fayda sağlayacaktır. Okul yönetiminin de ders saatleri tanımlarken ek ders kaygısı ile hazırlamak yerine verimliliği baz alarak düzenlemesi başarıya katkı sağlayacaktır.

Katılımcılara dokuzuncu olarak “Okul yöneticilerinin İngilizce öğretimi hakkındaki tutumlarından kaynaklanan sorunlara ilişkin çözüm önerileriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir.

Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki bu soruya verdikleri çözüm önerileri analiz edilmiş, ulaşılan sonuçlar Çizelge 23’ de verilmiştir.

Çizelge 23. Okul Yöneticilerinin İngilizce Öğretimi Hakkındaki Tutumlarından Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Çözüm Önerilerine Ait Bulgular

Çözüm Önerileri	f
1. Yöneticiler bilinçlendirilmeli	7
2. Yöneticiler öğretmenler ile işbirliği yapmalı	4
3. Problem görmüyorum	3
4. İngilizce dersi sınavdan çıkarılmalı	1
5. MEB maddi destek sağlamalı	1
6. Yöneticiler İngilizce öğrenmeli	1

Çizelge 23 incelendiğinde okul yöneticilerinin İngilizce öğretimi hakkındaki tutumlarından kaynaklanan sorunlara verilen çözüm önerilerinde en fazla “yöneticiler bilinçlendirilmeli” olduğu bunu sırayla “yöneticiler öğretmenler ile işbirliği yapmalı”, “İngilizce dersi sınavdan çıkarılmalı”, “MEB maddi destek sağlamalı”, “yöneticiler İngilizce öğrenmeli” izlediği görülmüştür. Ayrıca üç katılımcı da herhangi bir problem görmediğini belirtmiştir.

Okul yöneticilerinin İngilizce öğretimi hakkındaki tutumlarından kaynaklanan sorunlara verilen çözüm önerilerine ilişkin olarak bazı İngilizce öğretmenleri görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“İngilizce öğretiminin gerekliliğinden sürekli bahsedilebilir ve bu konuda taviz verilmemelidir.” (İÖ 6)

“MEB yapılacak etkinliklere daha kolay harcanabilir bütçesinin olması” (İÖ 11)

“İdare öğretmenlerine destek olup dil öğretimine önem vermelidir.” (İÖ 12)

“Her branşa yeterince ve eşit değer verilmeli ve önemsenmelidir. İdareci öğretmenine değer verirse öğretmenin de motivasyonu artar o okula mutlu gelir. Mutlu öğretmen mutlu öğrenciler yetiştirir.” (İÖ 19)

“İdare dil öğreniminin gerekliliğini bilip öğretmenlere gerekli ortamı hazırlamak için mücadele etmeli” (İÖ 20)

Okul yöneticilerinin İngilizce öğretimi hakkındaki tutumlarından kaynaklanan sorunlara ilişkin çözüm önerileri incelendiğinde yöneticilerin İngilizce öğretimine gerekli önemi vermesi ve bu konuda bilinçlendirilmesi gerektiği ve İngilizce öğretmenleri ile işbirliği halinde olunmasının olumlu katkılar sağlayacağı ileri sürülebilmektedir. İngilizce dersinin sınav sisteminden çıkarılmasının uygun olacağı da önerilmektedir. MEB’in okullara İngilizce dersi için maddi destek sağlaması ve hatta yöneticilerin de belirli oranda dil öğrenme zorunluluğunun olması yöneticilerin İngilizce öğretimine karşı bakış açılarını olumlu yönde değiştirecektir.

Katılımcılara onuncu olarak “İngilizce öğretiminde sınıf mevcudu hususunda karşılaşılan problemlere ilişkin çözüm önerileriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir.

Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki bu soruya verdikleri çözüm önerileri analiz edilmiş, ulaşılan sonuçlar Çizelge 24’ te verilmiştir.

Çizelge 24. İngilizce Öğretiminde Sınıf Mevcudu Hususunda Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Çözüm Önerilerine Ait Bulgular

Çözüm Önerileri	f
1. Sınıf mevcudu azaltılmalı	7
2. Sınıf mevcuduna sınırlama getirilmeli	4
3. Okul sayısı arttırılmalı	2
4. İlkokul-ortaokul ve liseler ayrı binalarda olmalı	2
5. Müfredat sadeleştirilmeli	1

Çizelge 24 incelendiğinde İngilizce öğretiminde sınıf mevcudu hususunda karşılaşılan sorunlara verilen çözüm önerilerinde en fazla “sınıf mevcudunun azaltılması” olduğu bunu sırayla “sınıf mevcuduna sınırlama getirilmeli”, “okul sayısı arttırılmalı”, “ilkokul, ortaokul ve liseler ayrı binalarda olmalı” ve “müfredat sadeleştirilmeli” izlediği görülmüştür.

İngilizce öğretiminde sınıf mevcudu hususunda karşılaşılan problemlerden kaynaklanan sorunlara verilen çözüm önerilerine ilişkin olarak bazı İngilizce öğretmenleri görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“Öğrenci sayıları azaltılmalı.” (İÖ 2)

“Sınıf mevcutları en fazla 20 olursa her öğrenciyle birebir temas kurulabilir.” (İÖ 3)

“Sınıf sayıları eşit olmalı ve okul sayıları arttırılmalı. İlk-orta ve lise grupları asla aynı binada olmamalı.” (İÖ 9)

“Müfredat konularının sadeleştirilmesi ve daha çok tekrar yapılması gerekiyor.” (İÖ 14)

“Sınıf mevcudu etkinlikleri rahat yetiştirecek şekilde ayarlanmalı.” (İÖ 19)

“Daha fazla okul inşa edilmeli. İlkokullar, ortaokullar ve liseler mutlaka birbirinden ayrılmalı, farklı binalarda olmalıdır.” (İÖ 20)

İngilizce öğretiminde sınıf mevcudu hususunda karşılaşılan sorunlara ilişkin çözüm önerileri incelendiğinde sınıf mevcudunun azaltılması gerektiği hatta belirli bir sınırlama getirilmesinin her öğrenci ile birebir ilgilenme açısından çok faydalı olacağı ileri sürülebilmektedir. Farklı yaş gruplarından oluşan ilkokul, ortaokul ve liselerin mutlaka ayrı binalarda olması çok daha huzurlu bir okul iklimi oluşturacaktır. Müfredatın sadeleştirilmesi de sınıf mevcudu kalabalık olması durumunda bir nebze de olsa rahatlık sağlayacaktır.

Katılımcılara on birinci olarak “İngilizce öğretimiyle ilgili akademik alandaki gelişmelerin takip edilmesi hususunda karşılaşılan sorunlara ilişkin çözüm önerileriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir.

Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki bu soruya verdikleri çözüm önerileri analiz edilmiş, ulaşılan sonuçlar Çizelge 25’ te verilmiştir.

Çizelge 25. İngilizce Öğretimiyle İlgili Akademik Alandaki Gelişmelerin Takip Edilmesi Hususunda Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Çözüm Önerilerine Ait Bulgular

Çözüm Önerileri	f
1. MEB ve üniversiteler destek sağlamalı	7
2. Akademik çalışma kulüpleri kurulmalı	2
3. Akademik çalışmalar yaygınlaştırılmalı	2
4. Sorun yok	2
5. Kaynaklar arttırılmalı	2
6. Okullar arası işbirliği yapılmalı	2
7. Yurt dışı deneyimi edinmeli	1
8. Ders saati yükü azaltılmalı	1
9. Müfredat esnek olmalı	1

Çizelge 25 incelendiğinde İngilizce öğretimiyle ilgili akademik alandaki gelişmelerin takip edilmesi hususunda karşılaşılan sorunlara verilen çözüm önerilerinde en fazla “MEB ve üniversiteler destek sağlamalı” olduğu bunu sırayla “akademik çalışma kulüpleri kurulmalı”, “akademik çalışmalar yaygınlaştırılmalı”, “kaynaklar arttırılmalı”, “okullar arası işbirliği yapılmalı”, “yurt dışı deneyimi edinmeli”, “ders saati yükü azaltılmalı” ve “müfredat esnek olmalı” izlediği görülmüştür.

İngilizce öğretimiyle ilgili akademik alandaki gelişmelerin takip edilmesi hususunda karşılaşılan sorunlara verilen çözüm önerilerine ilişkin olarak bazı İngilizce öğretmenleri görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“Akademik çalışma kulüpleri kurulmalı.” (İÖ 1)

“Milli eğitim tarafından öncelikle öğretmenlere bu konuda kolaylıklar sağlanmalı.” (İÖ 2)

“Akademik anlamda dili daha çok yerinde görmek ve dile maruz kalmak ön planda olmalı.” (İÖ 3)

“Akademik alandaki gelişmeler öğretmenlere seminerler ve videolar aracılığıyla duyurulmalıdır, anlatılmalıdır” (İÖ 5)

“Ders saat yükünün azaltılması” (İÖ 6)

“Müfredatın daha esnek ve az olmasını öneririm.” (İÖ 7)

“Akademik gelişmeleri takip edebilecekleri bir platform kurulabilir ve böylece daha kolay ulaşılabilir.” (İÖ 14)

“Üniversite, ilkökul, ortaokul ve lise işbirliği içinde çalışmalı birbirini desteklemeli.” (İÖ 18)

İngilizce öğretimiyle ilgili akademik alandaki gelişmelerin takip edilmesi hususunda karşılaşılan sorunlara ilişkin çözüm önerileri incelendiğinde akademik gelişmelerin takibi ve yaygınlaştırılması için MEB ve üniversiteler gerekli desteği ve kaynağı sağladığı takdirde öğretmenler bu faaliyetlerden çok daha fazla yararlanma olanağı bulacaklardır. Öğretmenlerin ders saati yükü azaltılıp, müfredat içeriği daha esnek hale getirildiği takdirde öğretmenler kendilerine zaman ayırabilecek ve akademik faaliyetlere katılma fırsatı bulabileceklerdir. Ayrıca akademik gelişmelerin yakinen takip edilebilmesi için öğretmenlerin yurt dışına seyahat olanağının olması, mesleki anlamda farklılık yaratacaktır.

Katılımcılara on ikinci olarak “İngilizce öğretmenlerinin, öğretmen olarak yetişme sürecinde (mezun oldukları yüksek öğretim kurumunda) aldıkları öğretimin nitelik ve niceliğinden kaynaklı karşılaşılan sorunlara ilişkin çözüm önerileriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir.

Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki bu soruya verdikleri çözüm önerileri analiz edilmiş, ulaşılan sonuçlar Çizelge 26’ da verilmiştir.

Çizelge 26. İngilizce Öğretmenlerinin, Öğretmen Olarak Yetişme Sürecinde (Mezun Oldukları Yüksek Öğretim Kurumunda) Aldıkları Öğretimin Nitelik ve Niceliğinden Kaynaklı Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Çözüm Önerilerine Ait Bulgular

Çözüm Önerileri	f
1. Uygulamalı eğitim verilmeli	6
2. Dinleme ve konuşmaya ağırlık verilmeli	3
3. Sorun yok	3
4. Akademisyenler daha donanımlı olmalı	2
5. Yurt dışı öğrenci değişim programı zorunlu olmalı	2
6. Ortak anlayış benimsenmeli	2
7. Sistem değişmeli	1

Çizelge 26 incelendiğinde İngilizce öğretmenlerinin, öğretmen olarak yetişme sürecinde (mezun oldukları yüksek öğretim kurumunda) aldıkları öğretimin nitelik ve niceliğinden kaynaklı karşılaşılan sorunlara verilen çözüm önerilerinde en fazla “uygulamalı eğitim verilmeli” olduğu bunu sırayla “dinleme ve konuşmaya ağırlık verilmeli”, “akademisyenler daha donanımlı olmalı”, “öğrenci iken mutlaka yurt dışı öğrenci değişim programı zorunlu olmalı”, “ortak anlayış benimsenmeli ve “sistem değişmeli” izlediği görülmüştür. Ayrıca 3 öğretmenimiz de herhangi çözüm önerisi olmadığını belirtmiştir.

İngilizce öğretmenlerinin, öğretmen olarak yetişme sürecinde (mezun oldukları yüksek öğretim kurumunda) aldıkları öğretimin nitelik ve niceliğinden kaynaklı karşılaşılan sorunlara verilen çözüm önerilerine ilişkin olarak bazı İngilizce öğretmenleri görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“Yüksek öğretimde sistem değişmeli ve geliştirilmeli.” (İÖ 4)

“Öğretmenler mutlaka yurt dışında bir yıl öğrenci değişim programı ile eğitim almalı, orda yaşamalıdır.” (İÖ 9)

“Daha çok uygulamaya yönelik eğitim olmalı.” (İÖ 10)

“Dil öğretiminde ortak bir anlayışın benimsenmesi.” (İÖ 12)

“Ayrıntılı eğitim yerine okullarda işlerine daha çok yarayacak bilgiler verilebilir.” (İÖ 17)

“Daha donanımlı akademisyen yetiştirmeye odaklanma.” (İÖ 18)

İngilizce öğretmenlerinin, öğretmen olarak yetişme sürecinde (mezun oldukları yüksek öğretim kurumunda) aldıkları öğretimin nitelik ve niceliğinden kaynaklı karşılaşılan sorunlara ilişkin çözüm önerileri incelendiğinde üniversitelerin uygulamalı eğitime ağırlık vermesi gerektiği, özellikle dinleme ve konuşma üzerine çok daha yoğun eğitim alınması gerektiği ileri sürülebilmektedir. Üniversite akademisyenlerinin de kendilerini sürekli yenilemeleri ve diğer üniversite akademisyenleri ile işbirliği yapmaları ortak bir anlayış oluşmasına ve kaliteli eğitim ortamlarının oluşmasına katkı sağlayacaktır. Özellikle İngilizce öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerin üniversite döneminde zorunlu olarak yurtdışında eğitimlerinin bir kısmını almaları, öğretecekleri dili öncelikle kendilerinin doğal ortamında maruz kalarak öğrenmeleri mesleki anlamda onlara deneyim ve özgüven katacaktır.

Katılımcılara on üçüncü olarak “İngilizce öğretmenlerinin karşılaştıkları diğer sorunlara yönelik çözüm önerileriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir.

Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki bu soruya verdikleri çözüm önerileri analiz edilmiş, ulaşılan sonuçlar Çizelge 27’ da verilmiştir.

Çizelge 27. İngilizce Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Diğer Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerine Ait Bulgular

Çözüm Önerileri	f
1. Önerim yok	7
2. Yurtdışında eğitim alınmalı	2
3. Öğrenci seviyelerine göre eğitim verilmeli	1
4. Telaffuz kitabı hazırlanmalı	1

Çizelge 27 incelendiğinde İngilizce öğretmenlerinin karşılaştığı diğer sorunlara verilen çözüm önerilerinde yedi öğretmen yeni bir öneride bulunmamıştır. İki öğretmen “yurt dışında eğitim alınmalı” ve bir öğretmen de “telaffuz kitabı hazırlanmalı” önerisinde bulunmuştur. Geriye kalan öğretmenlerimiz ise yukarıda belirttikleri öneriler ile aynı cevabı vermişlerdir.

İngilizce öğretmenlerinin karşılaştıkları diğer sorunlara yönelik çözüm önerilerine ilişkin olarak bazı İngilizce öğretmenleri görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“Her İngilizce öğretmenin belirli aralıklarla yaz tatillerinde yurtdışı seminerlerine gönderilmesi, sınav yapılmaksızın.” (İÖ 5)

“Telaffuz için kaynak kitap ve ders saati oluşturulursa çocukların İngilizceyi dinleme ve anlamadaki sıkıntıları azalacaktır.” (İÖ 7)

“Öğrencilerin seviye farklılıkları da dil gelişimini olumsuz etkiliyor. Öğrenciler belli bir eğitim aldıktan sonra seviye seviye ayrılabilir ve dil öğretimi buna göre gerçekleştirilebilir.” (İÖ 10)

İngilizce öğretmenlerinin karşılaştıkları diğer sorunlara yönelik çözüm önerileri incelendiğinde dil eğitiminin seviye grupları şeklinde olması gerektiği, dili doğru kullanmak adına telaffuz kitaplarının hazırlanmasının faydalı olacağı, öğrencilik döneminde mutlaka yurtdışına çıkılarak dile doğal ortamında maruz kalmanın kişiyi mesleki ve kişisel anlamda geliştireceği ileri sürülebilir.

4. Genel Değerlendirme Ve Sonuçlar

Bu araştırmanın temel amacı, ortaokullarda görev yapan İngilizce öğretmenlerinin İngilizce öğretimi sürecinde karşılaştığı sorunları, söz konusu öğretmenlerin görüşlerine göre belirlemek ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri getirmektir. Bu amaçla olgubilim deseninde nitel bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubu 2021- 22 öğretim yılında Malatya ili Battalgazi ve Yeşilyurt ilçelerinde görev yapan 20 İngilizce öğretmeninden oluşmaktadır. Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığı ile elde edilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir.

Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin verdiği yanıtlar bir bütün olarak incelendiğinde İngilizce öğretiminde karşılaşılan en büyük problemlerin başında sınıfların kalabalık olması gelmektedir. Bunun yanı sıra velilerin İngilizce dersine gereken önemi vermedikleri, ders saatlerinin yetersiz olması, ders kitaplarının içerik olarak zayıf olması, İngilizce öğretmenlerinin alanlarında gerçekleştirilen akademik gelişmeleri takip edemedikleri, öğrencilerin dil öğrenmeye karşı oluşmuş ön yargıları olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Benzer sonuçlar Çelebi ve Yıldız Narinalp (2020) “Ortaokullarda İngilizce Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar” konulu araştırmalarında da belirlenmiştir.

Araştırmanın nitel veri aracı olan görüşmelerden elde edilen verilere göre öğretmenler sınav sisteminin İngilizce öğretimini olumsuz etkilediği görüşündedirler. İngilizce becerisinin sadece testle ölçülmesinin dersi mekanikleştirdiğini, dört temel beceriye odaklanmak yerine sadece test tekniği ile ders yapmak zorunda kaldıklarını belirtmişlerdir. Nitekim okulun ve öğretmenlerin başarısı da öğrencilerin merkezi sınav başarılarına bağlı olarak değerlendirilmektedir. Gök Çatal (2015), Kızıldağ (2009) ve Durmuşçelebi, Bozgeyikli ve Çetinkaya (2018) yaptıkları araştırmada benzer sonuçlara ulaşmışlardır. Gök Çatal (2015), sınav odaklı ders işlendiği için öğrencilerde dil ediniminin tamamen gerçekleşmediği, dört temel beceriye yeterince değinilmediği ve test odaklı çalışıldığı sonucuna ulaşmıştır. Kızıldağ (2009) test odaklı ders yapmanın öğretmenleri mekanikleştirdiğini ve öğretmenlerin derslerde iletişimsel yaklaşımı kullanmasına engel olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Erdem (2016) de araştırmasında bu araştırmaya benzer sonuçlara ulaşmıştır. Öğrencilerin başarısızlıklarının bir diğer nedeni olarak gösterdikleri yardımcı ders araç ve gereç eksikliği ile ilgili sorunların Oğuz (1999), Aküzel (2006), Paker (2007) ve Akdoğan (2010)'ın çalışmalarının sonuçlarında da yer aldığı görülmektedir. Aküzel (2006), yaptığı araştırmada; İngilizce dersini daha verimli hale getirebilecek görsel ve işitsel ders araç ve gereçlerinin eksikliğinin dili öğrenme başarısını doğrudan etkilediğini belirtmiştir. Akdoğan (2010) da öğretmenler ve öğretim elemanları ile yaptığı araştırmanın sonucunda Türkiye'deki yabancı dil öğretimindeki problemin materyal eksikliğinden kaynaklandığını belirtmiş ve yabancı dil öğretimi için materyallerin olmazsa olmaz unsurlar olduğunu ortaya koymuştur. Öğrenciye tamamen yabancı bir dilin öğretilmesi için öğrencinin o dili öğrenirken, zamanı geldiğinde okuması, zamanı geldiğinde konuşması ve yazması, zamanı geldiğinde de dinlemesi gerekmektedir. Bu etkinliklerin yapılabilmesi için de görsel ve işitsel materyaller olmazsa olmazdır. Hâlbuki günümüzde devlet okullarının pek çoğunda İngilizce öğretiminde materyal eksikliği yaşanmakta ve bundan dolayı öğrencilerin İngilizceyi tanıma ve pratik etme fırsatları sınırlı kalmaktadır.

Adalı'nın (2018) Denizli Çivril ilçesindeki okullarda yaptığı araştırma sonuçları Malatya ilinde yapılan bu çalışmayla büyük ölçüde örtüşmektedir. Çalışma sonuçlarına bakıldığında "İngilizce öğretimine uygun öğrenme ortamları düzenleme", "İngilizce öğretim sürecine uygun materyaller ve kaynaklar kullanma", "İngilizce öğretim sürecine uygun yöntem ve teknikleri kullanma", "Öğrencilerin İngilizceyi doğru, anlaşılır bir şekilde konuşmalarını sağlama", "Öğrencilerin yazma becerilerini geliştirme", "İngilizce öğretiminde süreç değerlendirme yapma" gibi yapılan önerilerde büyük benzerlik taşımaktadır.

Soner'in (2007) çalışmasında da, öğrencilerin yabancı dil öğrenmede not alma ve sınıf geçmeyi önemsemeleri, diğer dersleri önemsemeleri, ulusal eşgüdüm ve denetim eksikliği, öğrencilerin okul dışında yabancı dili kullanma olanağının olmaması, öğretim programının yetersizliği, öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirmedeki yetersizlikler ile araç-gereç yetersizliğinin, günümüzde de etkisini sürdürdüğü bulguları da bu araştırmadan elde edilen bulguları doğrulamakta ve desteklemektedir.

Oğuz (1999) da çalışmasında benzer sonuçlara ulaşarak; okulların İngilizce öğretimi için yeterli donanıma sahip olmadığını, öğretmenlerin yeterince öğretim materyali kullanmadıklarını ifade etmiştir. Aynı zamanda öğretim yöntemlerinin geleneksellikten uzaklaşmadığını, katılımcıların kitapları yetersiz bulunduğunu, okullarda yabancı dil ile ilgili yeterli kaynağın bulunmadığını belirtmiş olması bu araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir.

Yıldız ve Durmuşçelebi'ye (2013) göre Yabancı Dil Öğrenme-Öğretme Problemine İlişkin Yapılan Çalışmaların Derlemesini yaptıkları çalışmalarında Türkiye'de yabancı dil öğrenme-öğretme probleminin varlığına işaret edilmekte; ancak araştırma ve çalışma konularının çeşitliliği bu problemin tek bir nedeninin olmadığını göstermektedir. İncelenen çalışmaların ortak noktası, yabancı dil öğretim politikası ve planlamasının olmamasından kaynaklı birçok sorunsalın ortaya çıktığı düşüncesidir. Bu bağlamda dil öğretim politikalarının eksikliği, uygulama ve politikalardaki farklılıklardan kaynaklı sorunlar, dil öğretiminde dilbilgisi ağırlıklı yöntemin kullanılması, öğrencilerin yeteri kadar zaman ayırmamasından kaynaklı dil becerisi eksikliği, sınıfların kalabalık oluşu, dilin kullanım alanının olmayışı, motivasyon eksikliği, ölçme-değerlendirme uygulamalarında benimsenen yanlış yaklaşımlar, yabancı dil öğretmeni yetiştirme programlarının yetersizliği ve hizmet-içi eğitimin niteliksiz oluşu, ders saati yetersizliği gibi nedenler çalışmaların değindiği sorunları oluşturmaktadır.

5. Öneriler

Araştırma sonucunda ulaşılan bulgulara dayalı olarak geliştirilen öneriler uygulamacılar ve araştırmacılar için öneriler olarak iki başlık altında düzenlenmiştir.

5.1. Uygulamacılar İçin Öneriler

- İngilizce öğretiminde teste dayalı sınav sistemi yerine dört temel beceriyi de ölçen beceri temelli sınavlar uygulanmalıdır.
- Öğrencilere yabancı dil bilmenin önemi anlatılmalı, ders içerikleri öğrencilerin dikkatini çekecek eğlenceli etkinliklerle zenginleştirilmelidir. Öğrencilerin dili günlük hayatlarında da kullanmasına fırsat verilmelidir.
- Ders kitaplarının içeriği zenginleştirilmeli, görsel ders araç gereçleri ve materyaller geliştirilmeli, dört temel beceriye yer verilmeli, bol etkinlikteli ve eğlenceli yardımcı kaynaklar her öğrenciye sunulabilmelidir. İngilizce müfredatı yoğun bulunduğu müfredatta her üniteye en fazla iki konu başlığını geçmeyecek şekilde yeniden düzenlemeler yapılarak hafifletilmelidir.
- Velilerin İngilizce dersinin diğer ana dersler kadar önemli olmadığı düşüncesine dayalı ön yargıları kırılmalı ve onlara İngilizce dersinin önemi anlatılmalıdır.
- İngilizce öğretmenlerine sunulan hizmet içi eğitim içerik olarak iyileştirilmelidir. Bu eğitimlerin yeri ve zamanı zorunlu bir planlama ile değil katılımcı öğretmenlerin görüşleri alınarak onlara uygun yer ve zamanda gerçekleştirilmelidir. Eğitimler online değil yüz yüze yapılmalıdır.

- Okul ve bölge zümre toplantıları sadece evrak üzerinde yapılmamalı yüz yüze ve gerçekten zaman ayırarak, tüm öğretmenlerin fikirlerini belirttikleri, sorunlarını konuşup çözüm önerileri sundukları ve ortak kararlar aldıkları amacına hizmet eden toplantılar şeklinde gerçekleşmesi hedeflenmelidir. Ortak işbirliği sağlayabilmek adına tüm zümre öğretmenlerinin yer aldığı ortak iletişim grupları kurulmalı ve yıl boyunca ortak hedefler doğrultusunda hareket edilmelidir.
- Okullarda İngilizce öğretiminin ilk adımı olarak görsel materyaller ve çok çeşitli kaynaklarla donatılmış yabancı dil sınıfları oluşturulmalı, okulların teknolojik alt yapısı sağlanan maddi destekler ile iyileştirilmelidir.
- İngilizce dersi için mevcut ders saatleri arttırılmalı en az 4 saat olması sağlanmalıdır.
- Öğrencilerin sınav ve not kaygısı yaşamadan İngilizceyi öğrenebilecekleri düzenlemeler yapılmalı öğrenciler sınav kaygısından kurtarılmalıdır.
- Okul yöneticileri İngilizce öğretimine karşı olumsuz bakış açılarını değiştirmeli, bu dersin önemini anlayarak her anlamda İngilizce öğretmenlerine destek olmalıdırlar.
- Okullarda kalabalık sınıflar her öğrenci ile bire bir ilgilenme fırsatı vermediği için sınıf mevcutları yeniden düzenlenmeli ve öğrenci sayısı azaltılmalıdır.
- İngilizce öğretmenleri hem yerli hem de yabancı akademik alandaki gelişmeleri mutlaka takip etmeli, kendilerini sürekli geliştirmeye ve yenilemeye karşı açık olmalıdırlar. Bu anlamda MEB ve üniversiteler ortak hareket etmeli ve düzenli bilgi, kaynak paylaşımı yapılmalıdır.
- Üniversitelerin ilgili bölümlerinde İngilizce öğretmeni yetiştirme programları gözden geçirilmeli, öğretmenlerin uygulama becerilerini geliştirmeye yönelik programlara ağırlık verilmeli, mevcut programlar günün koşulları ile öğrenci gereksinimleri ve beklentilerine göre yeniden düzenlenmelidir.
- İngilizce öğretmenliğinde öğrenim gören öğrencilerin dil gelişimine destek olacak uluslararası işbirliği sağlanmalı ve her öğrenciye yurt dışı eğitim olanakları sunulmalıdır.

5.2. Araştırmacılar İçin Öneriler

- İlkokul ve liselerde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin yaşadıkları sorunlar ve çözüm önerileri araştırılabilir.
- İngilizce dışındaki diğer yabancı dillerin öğretiminde öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar araştırılabilir.
- Daha genellenebilir sonuçlara ulaşabilmek için bu konu ile ilgili nicel araştırma yapılabilir.

- Okullarda İngilizce öğretiminde karşılaşılan sorunlara ilişkin öğrenci, yönetici, veli ve üst yöneticiler, vb. diğer bileşenlerin de görüşleri incelenebilir ve değerlendirilebilir.

Kaynakça

- Adalı, C. (2018). *Okullarda İngilizce öğretiminde karşılaşılan sorunlar (Denizli İli Çivril İlçe örneği)*. (Tezsiz Yüksek Lisans Projesi), Denizli: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Akdoğan, S. (2010). *Türkiye’de yabancı dil öğretiminde karşılaşılan sorunlar ve bir çözüm önerisi olarak yabancı dil okullarına yönelik öğretmen ve öğretim elemanlarının görüşleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Elâzığ Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Aküzel, G. (2006). *İlköğretim 4-8. Sınıflarda Yabancı Dil Öğretimindeki Başarısızlık Nedenlerinin İncelenmesi (Adana Örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Adana Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Arı, R. Üre, Ö., Yılmaz. H. (1999). *Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi*. Konya, Mikro Yayınlan.
- Binbaşıoğlu, C. (1999). *Genel Öğretim Bilgisi*. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Büyükkırlı, U. (2005). *Ortaöğretim Kurumlarında İkinci Yabancı Dil Almanca Öğrenimindeki Sorunlar-Bolu Örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Çelebi, D. M. ve Yıldız Narinalp, N. (2020). Ortaokullarda İngilizce öğretiminde karşılaşılan sorunlar. *OPUS-Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 16(27), 4975-5005. DOI: 10.26466/opus.704162
- Demirel, Ö. (2007). *Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Demirtaş, Z. ve Erdem, S. (2015). 5. Sınıf İngilizce dersi öğretim programı: güncellenen programın bir önceki programla karşılaştırılması ve programa ilişkin öğretmen görüşleri. *Sakarya University Journal of Education*, 5(2), 55-80.
- Durmuşçelebi, M., Bozgeyikli, H., ve Çetinkaya, M. (2018). Lise öğrencilerinin dil öğrenme inançları ve öğrenen özerkliğinin akademik başarı açısından incelenmesi. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 8(1), 248-262.
- Ercan, T. (2019). *İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin İngilizce Dersi Başarı Durumlarının Sosyo-Kültürel Faktörler Açısından İncelenmesi (Kayseri İli Örneği)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kayseri Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Erdem, S. (2016). *Ortaokul-lise öğrencilerine ve İngilizce öğretmenlerine göre İngilizce öğretiminde karşılaşılan sorunlar* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi.

- Gök Çatal, Ö. (2015). *İlköğretim 6. 7. ve 8. sınıflarda İngilizce öğrenme ve öğretme sürecinde karşılaşılan sorunların incelenmesi: Öğretmen ve öğrenci görüşleri*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- Işık, A. (2009). *Yabancı Dil Nasıl Öğrenilmez?-Nasıl Öğrenilir?* Ankara: Elma Yayınları.
- Kızıldağ, A. (2009). Teaching English in Turkey: Dialogues with teachers about the challenges in public primary schools. *International Electronic Journal of Elementary Education*, 1(3) 188-201.
- Konan, N. (2012). İlköğretim okulu ve lise öğretmenlerinin sigara içme alışkanlıkları, *Kilis 7 Aralık Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(4), 74-98.
- Konan, N. (2013a). Educational supervisors' locus of control, *Eurasian Journal of Educational Research*, 51, 45-64.
- Konan, N. (2013b). İlköğretim okulu yöneticilerinin okuma alışkanlıkları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 19(1), 31-59.
- Konan, N., Bozanoğlu, B. ve Çetin, R.B. (2019). Millî Eğitim Bakanlığı teftiş politikalarına ilişkin okul yöneticileri ve öğretmen görüşleri. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 7(4), 1449-1474. doi: 10.14689/issn.2148-624.1.7c.4s.7m
- Konan, N. ve Oğuz, V. (2009, 1-3 Ekim). Öğretmenlerin okuma alışkanlıkları. 18. *Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*, Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi, s.411, İzmir.
- Konan, N. ve Oğuz, V. (2013). Öğretmenlerin okuma alışkanlıkları. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(1), 87-103.
- Konan, N. ve Oğuz, V. (2016). Pedagojik formasyon öğrencilerinin öğretmenlik özyeterlik inancı ile yaşam yönelimi algısı arasındaki ilişki, E. Babaoğlu, E. Kıral, ve A. Çilek (Ed.) *Eğitime Dönüş*, (ss. 275-283), Ankara: EYUDER.
- Konan, N., Yılmaz, S. ve Bozanoğlu, B. (2017). Okul müdür yardımcısı görevlendirilmesine ilişkin yönetici ve öğretmen görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 23(1), 105-134. doi: 10.14527/kuey.2017.004
- Kuzgun, Y. ve Deryakulu, D. (2014). *Eğitimde Bireysel Farklılıklar*. Ankara; Nobel Yayın Dağıtım.
- Odabaşı, H. (1997). *Yabancı dil eğitiminde bilgisayar kullanımı*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Oğuz, E. (1999). *İlköğretimde Yabancı Dil (İngilizce) Öğretimi Sorunları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Paker, T. (2007). *Problems of Teaching English in Schools in Çal Region and Suggested Solutions*. 21. Yüzyıla Girerken Geçmişten Günümüze Çal Yöresi:

Baklan, Çal, Bekilli. Çal Yöresi Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Yayını, 3, 684-690.

Senemoğlu, N. (2007). *Gelişim, öğrenme ve öğretim, kuramdan uygulamaya*. Ankara: Gönül Yayınları.

Soner, O. (2007). Türkiye’de yabancı dil eğitiminin dünü bugünü. *Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(28), 397-404.

TTKB (2022). Müfredatta yenileme ve değişiklik çalışmalarımız üzerine. https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_07/18160003_basin_aciklamasi-program.pdf.04.05.202

Türk Dil Kurumu. (2022, 3 Mayıs). Türkçe Sözlük. www.tdk.gov.tr

Yıldız, S. ve Durmuşçelebi, M. (2013). Türkiye’de yabancı dil öğrenme-öğretme problemine ilişkin yapılan çalışmaların derlemesi. *OPUS- Türkiye Sosyal Politika ve Çalışma Hayatı Araştırmaları Dergisi*, 3(5), 7-24.

© Copyright of Journal of Current Researches on Social Science is the property of Strategic Research Academy and its content may not be copied or emailed to multiple sites or posted to a listserv without the copyright holder's express written permission. However, users may print, download, or email articles for individual use.